# ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

«Σπουδάζοντες τηρεῖν τήν ἑνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης» (Ἐφ. δ΄, 3)




ΕΤΟΣ 49ο – ΜΑΡΤΙΟΣ 2015 – ΤΕΥΧΟΣ 497

# ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

# Περιεχόμενα

*Μηνιαῖο περιοδικό*
*Ἑλληνορθόδοξης Μαρτυρίας*

ΕΤΟΣ 49ο
ΜΑΡΤΙΟΣ 2015
ΤΕΥΧΟΣ 497

Ἰδιοκτήτης:
Χριστιανική Στέγη
Καλαμάτας

Ἐκδότης-Διευθυντής:
Παν. Ἰ. Μέντης
Βασ. Γεωργίου Α΄ 5
241 00 Καλαμάτα
Τηλ. 2721 023176
FAX: 2721 026478
E-mail: *info@xristegi.gr*
*www.xristegi.gr*

Συνδρομή προαιρετική
Ἀριθμ. Λογαρ. Ἐθν.Τραπέζης
220/480206-34
IBAN GR 040110 2200 0000 2204
8020 634

Σελιδοποίηση
Ἐκτύπωση-Βιβλιοδεσία:
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ «ΜΕΛΙΣΣΑ»
E-mail: graphics.melissa@gmail.com
Τηλ. 23970 23313-Fax 21754
Ἀσπροβάλτα Θεσσαλονίκης

ΣΤΑΘΕΡΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ..... 67
ΤΡΙΣΑΓΙΟΣ ΥΜΝΟΣ
*Βασιλείου Σκιαδᾶ* ..... 69
Ο ΝΕΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛ. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ..... 70
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΘΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ
*Χρυσοστόμου Σεκούνδου* ..... 71
ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ’21
*Νίκου Θ. Ἀρβανίτη* ..... 72
ΓΙΑΤΙ Ο ΣΤΑΥΡΟΣ;
*† Α.Ε.* ..... 74
Η ΘΕΟΔΙΔΑΚΤΗ ΤΑΠΕΙΝΩΣΗ
*Πέτρου Π. Πανταζόπουλου* ..... 75
ΕΝΑΣ ΥΠΕΡΟΧΟΣ ΑΓΩΝΑΣ
*Μερόπης Σπυροπούλου* ..... 76
ΝΑ ΦΙΛΗΣΩ ΤΟ ΧΩΜΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ
*Γ.Δ. Κούβελα* ..... 79
Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΗΘΙΚΗ
ΚΑΙ Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ
*Χρίστου Γ. Ρώμα* ..... 80
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ
*Κων. Β. Χιώλου* ..... 82
ΚΑΘΩΣ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΚΑΤΑΡΡΕΕΙ
*Ἀπό τό περιοδικό «ΣΩΤΗΡ»* ..... 84
ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΥΚΛΟΥΣ ΜΗΤΕΡΩΝ ..... 85
ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ
ΑΥΤΑ ΓΕΜΙΖΟΥΝ ΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ
*Σταύρου Γιαπουτζῆ* ..... 86
ΑΝΤΙΔΟΤΟ
*Κλειώς Σταυρούλας Κουράση* ..... 86
ΔΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ..... 86
ΙΔΟΥ ΑΝΑΒΑΙΝΟΜΕΝ ΕΙΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ
*Γεωργίου Θ. Καζᾶ* ..... 87
ΠΕΤΡΑΔΙΑ: ΓΙΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ
*Ἀθαν. Ἰ. Ἀναστόπουλου* ..... 90
ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΕΡΕΘΙΣΜΑΤΑ
*Μ. Πολίτη* ..... 91
ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ: Ο ΓΑΜΟΣ
*Νίκου Τσιρώνη* ..... 92
ΚΟΥΒΕΝΤΙΑΖΟΝΤΑΣ ..... 93
ΜΕ ΤΟ ΦΑΚΟ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ..... 94

# Σταθεροί στήν ἐλευθερία

*«Τῇ ἐλευθερίᾳ... ᾗ Χριστός ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε...»*
*(Γαλ. 5,1)*

Μᾶς μαγνητίζει ἡ ἐλευθερία. Ποθοῦμε καί ἀγωνιζόμαστε καί ἐπιδιώκουμε νά τήν κατέχουμε. Νά ζοῦμε μακριά ἀπό κάθε μορφή δουλείας, ἀπό ὁποιαδήποτε δεσμά, ἀπό κάθε καταπίεση. Οἱ πρόγονοί μας πολύ ἀγωνίσθηκαν γιά τήν ἐλευθερία τῆς Πατρίδας μας. Ἔδωσαν τή ζωή τους, τό αἷμα τους, γιά νά ζήσουμε ἐλεύθεροι. Ἀπό τά δικά τους «τά κόκκαλα τά ἱερά» εἶναι «βγαλμένη» ἡ «λευτεριά» (Ἐθνικός Ὕμνος).

Γιά νά διατηρηθῆ ἡ ἐλεθερία ἀπαιτεῖ ἀγῶνες καί θυσίες. Ἀπαιτεῖ κυρίως τήν ἐσωτερική καί πνευματική ἐλευθερία. Ἡ Ἐθνική μας ἐλευθερία κινδύνεψε νά χαθῆ ἀπό τά πάθη, τίς μικρότητες, τούς ἐγωϊσμούς πού ὁδήγησαν σέ συγκρούσεις, σέ μίση καί πάθη, σέ ἀλληλοσπαραγμό καί σέ συμφορές. Γι' αὐτό χρειάζεται ἡ ἄλλη ἐλευθερία, αὐτή πού ὁ Θεός ἦλθε νά μᾶς χαρίσει. Ἔγινε ἄνθρωπος, ἀνέλαβε τήν ἀνθρώπινη φύση μας, ἔγινε «Δοῦλος» (Προφ. Ἡσαΐας 49, 3), «ἔλαβε δούλου μορφήν» (Φιλ. 2, 7), γιά νά μᾶς ἐλευθερώσει ἀπό τή δουλεία τῆς φθορᾶς καί τοῦ θανάτου. Γιά νά μᾶς ἐπαναφέρει στήν πατρική ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί νά μᾶς κάνει «κοινωνούς θείας φύσεως» (Β΄ Πέτρ. 1, 4). Νά μᾶς ὁδηγήσει στή κοινωνία μαζί Του καί στήν ἀληθινή κοινωνία μεταξύ μας. Νά καταργηθοῦν οἱ διαφορές, οἱ ἀντιπαλότητες, ἡ ἐχθρότητα καί τό μῖσος. Νά ἐπικρατήσει ἡ εἰρήνη καί ἡ ἀγάπη, ὁ ἀλληλοσεβασμός καί ἡ πραγματική ἐλευθερία. Ὁ Θεός μᾶς ἔδωσε τά πάντα, ἀκόμα καί τόν ἑαυτόν Του, γενόμενος θυσία, γιά νά φέρει εἰρήνη, τή δική Του εἰρήνη, πού κανένας δέν μπορεῖ νά τήν καταργήσει. Τήν ἀληθινή ἐλευθερία.

Δυστυχῶς ἐμεῖς προτιμᾶμε αὐτά πού μᾶς διαιροῦν καί μᾶς ὁδηγοῦν στήν σύγχυση καί τό σκοτασμό τοῦ νοῦ καί τῆς καρδιᾶς, στήν ἀντιπαλόττηα, τήν βαρβαρότητα καί στήν ἐξάπλωση τῶν παθῶν. Βγάλαμε τό Θεό ἀπό τή ζωή μας καί ὁ ἄνθρωπος ἔγινε ἀντικείμενο κατάλληλο γιά ἐκμετάλλευση («Ἄν ὁ Θεός δέν ὑπάρχει, ὅλα ἐπιτρέπονται» ἔλεγε ὁ Ντοστογιέφσκι). Ἀκόμα καί αὐτά τά παιδιά ζοῦν σ' ἕνα κλίμα πού καλλιεργεῖ τόν ἐγωκεντρισμό, τήν ἐπιθετικότητα καί τήν ἀγριότητα. Διδάσκονται καί μέσα ἀπό τά παιχνίδια τους πῶς θά φθάσουν στήν ἐγκληματικότητα, στόν αὐταρχισμό, στό μῖσος.

Ἡ ἐπιστροφή μας στίς καθαρές καί δοκιμασμένες ἀξίες καί ἀλήθειες τῆς πίστεώς μας, ἡ ἀπελευθέρωση μας ἀπό τή δουλεία τῶν παθῶν μᾶς ὁδηγοῦν στήν ἐλευθερία τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. Καί ὁ ἀπ. Παῦλος μᾶς προτρέπει νά μένουμε σταθεροί στήν ἐλευθερία πού μᾶς χάρισε ὁ Χριστός. «Τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν ᾗ Χριστός ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε καί μή πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε» (Γαλ. 5, 1).

Αὐτή ἡ ἐλευθερία εἶναι ἐγγύηση καί γιά τήν ἐθνική μας ἐλευθερία. Μόνον ἄνθρωποι ἐλεύθεροι ἀπό τά πάθη «πλήρεις πίστεως καί ἀγάπης» μποροῦν νά θυσιάζονται γιά τήν ἐλευθερία, γιά τό καλό ὅλων.



ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ




# ΤΡΙΣΑΓΙΟΣ ΥΜΝΟΣ

## (Συμπροσευχή Ἀγγέλων καί ἀνθρώπων)

*Τοῦ Θεολόγου ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΚΙΑΔΑ*

Πράγματι τό ἅγιος πού ἐπαναλαμβάνεται τρεῖς φορές, προέρχεται ἀπό τόν ἀγγελικό ὕμνο τοῦ ὁράματος τοῦ προφήτη Ἡσαΐα, ἀλλά καί τήν προσευχή τοῦ Δαυίδ στόν τρισυπόστατο Θεό, τόν ἰσχυρό καί ἀθάνατο. Ἡ Ἐκκλησία συνένωσε τόν ἀγγελικό ὕμνο μέ σχετικό ψαλμό τοῦ Δαυίδ καί πρόσθεσε τήν ἱκεσία «**ἐλέησον ἡμᾶς**». Ὁ τρισάγιος ὕμνος καθιερώθηκε ἐπίσημα τόν 5ο αἰῶνα μ.Χ. ἐπί αὐτοκράτορος Θεοδοσίου τοῦ τοῦ Μικροῦ, σέ μία παλλαϊκή ἱκεσία γιά τή σωτηρία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπό τούς σεισμούς. Ἀπό τότε ἡ στρατευόμενη Ἐκκλησία ἑνώνει τή φωνή της μέ τά λειτουργικά πνεύματα, τούς Ἀγγέλους καί τούς δικαίους σέ μία παγκόσμια δοξολόγηση τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ.

### ΑΓΙΟΣ Ο ΘΕΟΣ

Μέ τήν ὁμολογία αὐτή τῆς ἁγιότητος τοῦ Θεοῦ καί Πατρός δηλώνουμε πώς ὁ Θεός εἶναι ξένος πρός κάθε ἠθική ἀτέλεια, πώς ἀγαπᾶ μόνο τό ἀγαθό καί ἀποστρέφεται τό κακό. Μπροστά σ' αὐτήν τήν ἀπόλυτη ἁγιότητα τοῦ Θεοῦ Πατρός ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται δέος καί ἀπεριόριστο σεβασμό. Γι' αὐτό καλεῖται νά προφέρει μέ συστολή καί εὐλάβεια τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἅγιος Σεραφείμ τοῦ Σάρωφ ἔγραψε πώς **«ὁ Θεός θά ζητήσει λόγο ἀπό κάθε ἄνθρωπο πού ἐπικαλέστηκε χωρίς εἰδική ἀνάγκη τό Θεό καί τοῦ ζήτησε κάτι χωρίς τό ὁποῖο θά μποροῦσε νά ζήσει.**

Ἡ ἁγιότητα τοῦ Θεοῦ πατρός διαχέεται στούς ἁγίους, τούς φορεῖς αὐτούς τῆς θείας ἀποκάλυψης. Οἱ Ἅγιοί μας **«ἔμπλεοι ὄντες»** τῆς θείας Χάριτος προσφέρουν σέ μᾶς μίαν ἄλλη διάσταση ζωῆς, πού λύνει ὅλα τά προβλήματα τῶν ἀνθρώπων.

### ΑΓΙΟΣ ΙΣΧΥΡΟΣ

Τό Ἅγιος ἰσχυρός ἀναφέρεται στόν Υἱό, ὁ ὁποῖος εἶναι ἰσχυρός καί παντοδύναμος, ἀφοῦ δι' αὐτοῦ ἔγιναν ὅλα. Ἅγιος λοιπόν κατά κυριολεξία, ὕστερα ἀπό τόν Πατέρα Θεό εἶναι ὁ Υἱός καί Σωτήρας μας Ἰησοῦς Χριστός. Ἡ ἁγιότητα αὐτή τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Πατρός, δηλαδή τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἀντανακλᾶται σέ μᾶς μέσω τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι λοιπόν φυσικό ὁ Χριστός ν' ἀποτελεῖ τό κέντρο τῆς Ὀρθόδοξης πίστης καί ζωῆς. «**Ὁ Λόγος Σάρξ ἐγένετο καί ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν**», γράφει ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης (1,14). Ἔδωσε μάλιστα στούς ἀνθρώπους τή δυνατότητα νά γίνεται καί αὐτός ἅγιος.

### ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΤΟΣ

Τό Ἅγιος Ἀθάνατος ἀναφέρεται στό Ἅγιον Πνεῦμα, τό τρίτο πρόσωπο τῆς Ἁγίας καί ὁμοουσίου Τριάδος. Αὐτό ἀποτελεῖ τήν πηγή τῆς ἀλήθειας, ἐνοποιεῖ τήν κτίση καί μᾶς ὁδηγεῖ στή σωτηρία καί τή λύτρωση. Τό Ἅγιο Πνεῦμα παραμένει πάντα στήν Ἐκκλησία. Ἔρχεται σέ μᾶς μέ τό Βάπτισμα, τό Χρίσμα καί τίς ἄλλες ἁγιαστικές πράξεις τῆς Ἐκκλησίας καί μᾶς ὁδηγεῖ στήν θέωση, δηλαδή τήν ὁμοιότητα μέ τό Θεό.

### ΕΛΕΗΣΟΝ ΗΜΑΣ

Μέ τήν κατακλεῖδα αὐτή τοῦ τρισαγίου ὕμνου τό **ἐλέησον ἡμᾶς** ζητᾶμε νά μᾶς ἐλεήσει ἡ μία, ἐνιαία καί ἀδιάσπαστη Θεότητα. Ἔτσι διακηρύσσουμε πώς ἡ τρισυπόστατη Θεότητα εἶναι μία καί ἀδιαίρετη στή φύση ἤ τήν οὐσία. Τέλος μέ τόν φωτισμό τῆς Ἁγίας Τριάδος κάθε ἄνθρωπος μπορεῖ νά ὑψώνεται σέ κοινωνία μέ τόν Πατέρα, διά τοῦ Υἱοῦ, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι».



# Ο ΝΕΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐξελέγη ἀπό τήν Βουλή τῶν Ἑλλήνων Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας ὁ Προκόπης Παυλόπουλος, τακτικός Καθηγητής τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, πρώην Βουλευτής καί Ὑπουργός.

Χαιρόμαστε γιά αὐτή τήν ἐκλογή, γιατί, ἀφ' ἑνός ὁ κ. Παυλόπουλος εἶναι συμπατριώτης μας, εἶναι «γέννημα καί θρέμμα» τῆς Καλαμάτας καί ἀφ' ἑτέρου, εἶναι συνδρομητής τοῦ περιοδικοῦ μας ἀπό τό πρῶτο χρόνο τῆς κυκλοφορίας του.

Πατέρας του ἦταν ὁ ἀείμνηστος Βασίλης Παυλόπουλος καθηγητής φιλόλογος στό Ἐκκλησιαστικό Φροντιστήριο Καλαμάτας καί ἡ μητέρα του ἡ Μαρία, μοναχοκόρη μίας πολύτεκνης Καλαματιανῆς οἰκογένειας, τῆς ὁποίας ἀδελφός ἦταν ὁ ἀείμνηστος πρῶτος Μητροπολίτης Παρισίων Μελέτιος Καραμπίνης.

Μεγάλωσε σέ ἕνα ἐκκλησιαστικό κλίμα καί θέλουμε νά πιστεύουμε ὅτι διατηρεῖ τήν ὀρθόδοξη πίστη του στήν Ἐκκλησία μας.

Στή σημερινή δύσκολη συγκυρία, πού τά πάντα γκρεμίζονται χωρίς νά φαίνεται ἀπό πουθενά κάτι νά ξανακτίζεται, ἡ ἀνάδειξη ὡς πρώτου πολίτη τῆς ταλαίπωρης πατρίδος μας, ἑνός συνετοῦ Προέδρου μέ ἀγάπη πρός τήν Ὀρθόδοξη πίστη καί τήν Πατρίδα μας, μᾶς δίνει αἰσιοδοξία, στά δύσκολα χρόνια πού περνᾶμε, νά ξεπεράσουμε τά προβλήματα, καί νά ξαναβροῦμε τήν ἐλπίδα πού ζωντανεύει τή δημιουργία καί τή χαρά τῆς ζωῆς.

Οἱ ὁλόθερμες εὐχές καί οἱ προσευχές μας θά συνοδεύουν τόν κ. Παυλόπουλο, σέ ὅλη τή διάρκεια τῆς Προεδρικῆς του θητείας, νά τόν ἀναδείξει ὁ Θεός ἄξιο τῆς ἀποστολῆς του, καί νά συνδέσει τό ὄνομά του μέ ἕναν ἀπό τούς καλλίτερους Προέδρους τῆς Ἑλληνικῆς μας Δημοκρατίας.

# ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ & ΘΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

Ἡ πιό πολύτιμη ἀποκάλυψη καί ἀπόκτηση γιά τόν χοϊκό ἄνθρωπο εἶναι ὁ θεῖος λόγος. Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ, ἡ διδασκαλία Του, ἡ ὁποία ἦλθε στούς ἀνθρώπους, ἀνεβίβασε τόν ἄνθρωπο ἀπό τά φθαρτά καί τά γήϊνα. Ὁ θεῖος λόγος εἶναι ἡ πεμπτουσία τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τί ἄλλο εἶναι ὁ Χριστιανισμός παρά ἡ χριστιανική διδασκαλία, ὡς γραπτός καί προφορικός λόγος ἀλλά καί ὡς ἐφαρμογή του στήν πράξη, ὡς ἐμπειρία ζωῆς, ὡς τρόπος τοῦ εἶναι.

Ὁ θεῖος λόγος εἶναι ὅ,τι τό φῶς τοῦ ἥλιου γιά τόν ὀφθαλμό. Εἶναι ἡ σώζουσα ἀλήθεια, ὁ τῆς ἀληθείας λόγος. Μέ τόν θεῖο λόγο γνωρίζουμε τό παρελθόν, τό σήμερα, τό αὔριο. Μανθάνουμε τά περί τοῦ Θεοῦ, τοῦ κόσμου, τοῦ ἀνθρώπου. Τί τό καλόν καί ἐνάρετον, τί τό δίκαιον καί τί τό ἄδικον, τί τό πρακτέον καί τί τό φευκτόν.

Δυνάμεθα νά παραβάλλουμε τόν θεῖο λόγο πρός τόν ἀέρα. Ὅπως ὁ ἀέρας πού ἀναπνέομεν εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος γιά τή ζωή μας, ἔτσι καί ὁ θεῖος λόγος εἶναι ἀπαραίτητος γιά τήν πνευματική μας ὑπόσταση.

Ἔπειτα ὁ θεῖος λόγος παραβάλλεται πρός τό ὕδωρ. Ὅπως τό ὕδωρ ποτίζει τά φυτά καί τά δένδρα καί συντελεῖ στήν ἀκμή καί καρποφορία ἔτσι καί ὁ θεῖος λόγος δροσίζει καί δίδει καρπούς στήν ψυχή. Ὁ θεῖος λόγος ἀκόμη παραβάλλεται πρός τό πῦρ. Ὅπως αὐτό κατακαίει καί καθαρίζει τά μέταλλα ἔτσι καί ὁ θεῖος λόγος ἀνακαινίζει καί ἀναμορφώνει τόν ἔσω ἄνθρωπο. Ὁ θεῖος λόγος παραβάλλεται πρός τόν ἄρτον. Ὅπως ὁ ἄρτος τρέφει καί στηρίζει τό σῶμα ἔτσι τρέφονται καί στερεώνονται οἱ ψυχές ὑπό τοῦ θείου λόγου. Παραβάλλεται ἀκόμη πρός τό φάρμακον. Ὅπως τό φάρμακον εἶναι ἀναγκαῖον γιά τήν ἀσθένεια, ἔτσι καί ὁ θεῖος λόγος ὡς ἄλλο πνευματικόν φάρμακον ἔρχεται καί θεραπεύει τά πάθη τῆς ψυχῆς. Παραβάλλεται καί πρός τήν μάχαιρα ἡ ὁποία ἀποκόπτει κάθε τί τό σαπρόν, ἔτσι καί ὁ θεῖος λόγος ὡς μάχαιρα τοῦ πνεύματος κατά τόν Ἀπ. Παῦλον εἶναι «ἐνεργής καί τομώτερος ὑπέρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον καί διικνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς τε καί πνεύματος, ἁρμῶν τε καί μυελῶν καί κριτικός ἐνθυμήσεων καί ἐννοιῶν καρδίας» (Ἑβρ. 4, 12).

Προσέτι παραβάλλεται πρός τό μέλι τό ὁποῖον γλυκαίνει τόν φάρυγγα καί τόν ἄνθρωπο πού τό γεύεται ἔτσι καί ὁ θεῖος λόγος γλυκαίνει καί παραμυθεῖ καί γαληνεύει τήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου κατά τό ψαλμικόν «ὡς γλυκέα τῷ λάρυγγί μου τά λόγια σου, ὑπέρ μέλι τῷ στόματί μου» (Ψαλμ. 118, 103).

Ὅποιος λοιπόν ἀκούει, διδάσκεται, μελετᾶ τόν θεῖον λόγον, ὁ μέν νοῦς του καθίσταται πνευματικότερος, ἡ δέ θέλησή του μορφώνει στερεόν χαρακτῆρα στήν ἀρετή. Τό σῶμα του χαλιναγωγεῖται καί ἡ συνείδησή του καθαίρεται καί εἰρηνεύει.

Ὁ θεῖος λόγος ἐπειδή εἶναι λόγος τῆς ἀποκεκαλυμμένης ἀλήθειας καί δέν εἶναι ἀνθρώπινο κατασκεύασμα καί ἐφεύρημα. Ἔχει τήν μυστική θεία δύναμη νά μεταβάλλει τήν ἀγριέλαιο εἰς καλλιέλαιο, ἀγρούς ἀκανθηφόρους εἰς κήπους χαρίτων καί λαούς βαρβάρους εἰς λαούς πεπολιτισμένους.

Αὐθεντική πηγή τοῦ θείου λόγου εἶναι ἡ Ἁγία Γραφή καί ἐγγυητής καί ἀλάνθαστος ἑρμηνευτής της ἡ ἁγία Ἐκκλησία. Δέν μποροῦμε νά ἔχουμε χειραφέτηση τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἀπό τήν Ἐκκλησία. Ἄλλωστε ἡ Ἐκκλησία καθώρισε ποῖα εἶναι τά κανονικά βιβλία τῆς Ἁγ. Γραφῆς καί ποῖα ὄχι, τά νόθα ἤ ψευδεπίγραφα. Μάλιστα τό Ἱ. Εὐαγγέλιο, ὅπως τό θεωροῦμε νά εἰσοδεύεται κατά τήν Μικρά Εἴσοδο στή θεία Λειτουργία παριστᾶ ἀκριβῶς καί ἐκπροσωπεῖ τόν Κύριο Ἰησοῦν Χριστόν τοῦ ὁποίου καί τούς λόγους περιέχει, ὡς ἄνωθεν σοφία.

Ὁ Χριστιανισμός, λοιπόν, στήν ἀνθρωπότητα προσφέρει τόν λόγον τοῦ Κυρίου, τήν ἐνυπόστατον σοφία τοῦ Θεοῦ. Ὑπάρχει τί ὡραιότερον καί μεγαλοειδέστερον γιά τήν ἀνθρώπινη κοινωνία; «Ἄροτρον εἰρήνης» κατά τόν ἅγιον Ἰσίδωρον ὁ θεῖος λόγος, φῶς καί ἅλας καί ζύμη, πού φωτίζει, παρακωλύει τή σήψι καί ἀναζυμώνει πρός ὅ,τι τό ὑψηλόν καί ἠθικόν καί ἀναβιβάζει τόν ἄνθρωπο καί δέν τόν ρίχνει στά βάραθρα τῆς πνευματικῆς καταστροφῆς. Στό ψυχικό κενό, τήν κατάθλιψη, τήν σύγχυση ἰδεῶν, τόν ἀμοραλισμό, τόν ὑλιστικό κορεσμό, στόν μηδενισμό καί στήν ἀνυπαρξία νοήματος τῆς ζωῆς, ὁ Χριστιανισμός διά τοῦ θείου λόγου φέρει ὅραμα ζωῆς, ἔρεισμα ζωῆς, αἰωνιότητα ζωῆς.

Εἶναι δυνατόν νά μήν θέλουμε καί νά μήν οἰκειοποιούμεθα τόν Χριστιανισμό στούς σημερινούς δύσκολους καιρούς μας;

**Χρυσόστομος Σεκοῦνδος**

# Ποίηση καί ’21

Στίς 25 Μαρτίου ὁ ἀπανταχοῦ Ἑλληνισμός γιορτάζει τόν Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου καθώς καί τήν ἔναρξη τοῦ Ἀγώνα τοῦ Εἰκοσιένα.

Ἡ Θεομητορική ἑορτή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καθιερώθηκε νά ἑορτάζεται τήν ἡμέρα αὐτή κατά τόν 7ο αἰώνα, σέ χρόνο πού εἶχε ἤδη καθιερωθεῖ ὁ ἑορτασμός τῶν Χριστουγέννων στίς 25 Δεκεμβρίου (Γέννηση). Στήν ἀκολουθία τῆς ἡμέρας, ψάλλονται στίς κατάμεστες ἐκκλησίες οἱ Χαιρετισμοί τῆς Θεοτόκου, πού εἶναι ἀριθμημένοι μέ τά 24 γράμματα τῆς ἀλφαβήτου. Οἱ πρῶτες 4 στροφές (Α-Δ) ἀναφέρονται στό χαρμόσυνο ἄγγελμα πού φέρνει ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριήλ στήν Παρθένο Μαρία γιά τήν ἐπιλογή της ὡς Μητέρας τοῦ Θεανδρώπου.

Ἀξιοπρόσεκτη εἶναι ἡ ἀπορία τῆς Θεοτόκου γιά τήν ἐπιλογή της καί τήν ἄσπορο σύλληψη: «ἐκ λαγόνων ἀγνῶν, Υἱόν πῶς ἐστι τεχθῆναι δυνατόν;»

Ὁ Ἐκκλησιαστικός ποιητής συνεχίζει στό Μεγαλυνάριο:

*«Ἔκθαμβος ἀσπάζεται Γαβριήλ*
*ἔκθαμβος λαμβάνει ἡ Παρθένος*
*τόν ἀσπασμόν*
*πῶς ὁ Θεοῦ λόγος κατῆλθε βροταθῆναι;*
*Τοῦ Κτίστου προσκυνοῦμεν*
*τήν συγκατάβασιν».*

Γίνεται ἔτσι ἕνας θαυμάσιος ποιητικός διάλογος μεταξύ τῆς παρθένου Μαρίας καί τοῦ Ἀρχαγγέλου μέ θαυμάσιες ἐσωτερικές ὁμοιοκαταληξίες καί οἱ Χαιρετισμοί κλείνουν μέ τήν στροφή:

*«Ὦ πανύμνητε Μῆτερ,*
*ἡ τεκοῦσα*
*τόν πάντων ἁγίων,*
*ἁγιώτατον Λόγον·*
*δεξαμένη γάρ τήν νῦν προσφοράν,*
*ἀπό πάσης ρῦσαι συμφορᾶς ἅπαντας·*
*καί τῆς μελλούσης λύτρωσαι κολάσεως,*
*τούς συμβοῶντας».*

Ὁ Ὕμνος πού ἀναφέρεται στούς Χαιρετισμούς γράφτηκε πρός τιμήν τῆς Θεοτόκου, ἡ ὁποία ὡς Προστάτις τῆς Κωνσταντινουπόλεως τήν ἔσωσε ἀπό τήν πολιορκία της ἀπό τούς Ἀβάρους τό 626, ἐπί αὐτοκράτορα Ἡρακλείου καί πατριάρχου Σεργίου. Ὅταν ψελνόταν ὅλοι τόν παρακολουθοῦσαν ὄρθιοι. Κανείς δέν κάθησε. Ἐξ’ οὗ καί ὁ «Ἀκάθιστος Ὕμνος»:

*«Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τά νικητήρια*
*ὡς λυτρωθεῖσα τῶν δεινῶν εὐχαριστήρια*
*ἀναγράφω σοι ἡ Πόλις σου, Θεοτόκε.*
*Ἀλλ’ ὡς ἔχουσα τό κράτος ἀπροσμάχητον,*
*ἐκ παντοίων με κινδύνων ἐλευθέρωσον,*
*ἵνα κράζω σοι,*
*Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε».*

Θαυμάσια εἶναι καί ἡ περιγραφή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἀπό τόν ἐκκλησιαστικό ποιητή στά ἀπολυτίκια:

*«Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς*
*τά προοίμια,*
*μετά χαρμοσύνης προεορτάσωμεν.*
*Ἰδού γάρ Γαβριήλ παραγίνεται*
*τῇ Παρθένῳ κομίζων τά εὐαγγέλια,*
*καί πρός αὐτήν ἐκβοήσεται·*
*Χαῖρε Κεχαριτωμένη,*
*ὁ Κύριος μετά σοῦ».*
*«Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν*
*τό κεφάλαιον*
*καί τοῦ ἀπ’ αἰῶνος μυστηρίου*
*ἡ φανέρωσις·*
*ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ*
*Υἱός τῆς Παρθένου γίνεται*
*καί Γαβριήλ τήν χάριν εὐαγγελίζεται.*
*Διό καί ἡμεῖς σύν αὐτῷ*



*τῇ Θεοτόκῳ βοήσωμεν*
*Χαῖρε Κεχαριτωμένη,*
*ὁ Κύριος μετά σοῦ».*

Ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος ἐνέπνευσε πολλούς ποιητές, μεταξύ τῶν ὁποίων καί τόν Ὀδυσσέα Ἐλύτη. Ἀξιοπαρατήρητο εἶναι τό γεγονός τῆς ἐνσωματώσεως στίχων καί λέξεων τοῦ Ὕμνου στό «Ἀνάγνωσμα Πέμπτο» στό ποίημά του «Ἄξιόν Ἐστι» (Ὀδυσσέας Ἐλύτης, Ποίηση, Ἔκδ. Ἴκαρος, 2002, σελ. 163), χωρίς ὁ ποιητής νά ὑπεισέρχεται στό μεταφυσικό γεγονός τῆς ἀσπόρου συλλήψεως:

*«Τῆς ἀγάπης αἵματα*
*μέ πορφύρωσαν*
*καί χαρές ἀνείπωτες*
*μέ σκιάσανε*
*Ὀξειδώθηκα*
*μές στή νοτιά*
*τῶν ἀνθρώπων*
*Μακρινή Μητέρα*
*Ρόδο μου Ἀμάραντο».*

Μέ διάταγμα τοῦ Ὄθωνα στίς 15(27)/3/1838, καθιερώθηκε στίς 25 Μαρτίου νά γιορτάζεται καί ὁ ξεσηκωμός τοῦ Γένους γιά τήν ἀποτίναξη τοῦ Τουρκικοῦ ζυγοῦ.

Ὁ ξεσηκωμός τοῦ Γένους ἔχει ἐμπνεύσει πολλούς ποιητές. Ὁ «Ὕμνος εἰς τήν Ἐλευθερίαν» τοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ», ἐμπνευσμένος ἀπό τό γεγονός αὐτό, μαζί μέ τήν μουσική τοῦ Νικολάου Μάντζαρου προκαλοῦν ρίγη συγκινήσεως. Εἶναι τό ξεχείλισμα τῆς ἐθνικῆς ὑπερηφάνειας:



*«Σέ γνωρίζω ἀπό τήν κόψη*
*Τοῦ σπαθιοῦ τήν τρομερή,*
*Σέ γνωρίζω ἀπό τήν ὄψη*
*Ποῦ μέ βία μετρᾶ τή γῆ.*

*Ἀπ' τά κόκαλα βγαλμένη*
*Τῶν Ἑλλήνων τά ἱερά,*
*Καί σάν πρῶτα ἀνδρειωμένη,*
*Χαῖρε, ὦ χαῖρε, Ἐλευθεριά!».*

Ἔντονος εἶναι ἐπίσης καί ὁ ἐπηρεασμός τοῦ Εἰκοσιένα στόν ποιητικό λόγο πού ὁ Κωστής Παλαμᾶς τό παρομοιάζει μέ δυνατό κρασί:

*«Αὐτό τό λόγο θά σᾶς πῶ*
*δέν ἔχω ἄλλον κανένα,*
*μεθύστε μέ τ' ἀθάνατο*
*κρασί τοῦ Εἰκοσιένα».*

**Νίκος Θ. Ἀρβανίτης**





# Γιατί ὁ Σταυρός;

Μεταξύ τῶν πολλῶν ἐρωτήσεων πού ὑπέβαλαν στόν ἄγνωστο συνοδοιπόρο τους (τόν ἀναστάντα Χριστό), οἱ δύο πορευόμενοι εἰς Ἐμμαούς Μαθητές του, ἦταν καί τό ἐρώτημα «γιατί σταυρώθηκε ὁ Χριστός;». Στό ἐρώτημα αὐτό, ὁ ἀναστάς Χριστός τούς ἀπάντησε μέ ἕνα δικό του ἐρώτημα: «Οὐχί ταῦτα ἔδει παθεῖν τόν Χριστόν καί εἰσελθεῖν εἰς τήν δόξαν αὐτοῦ;» (Λουκ. κδ΄ 26). Στίς δύο αὐτές λέξεις «ἔδει παθεῖν», ἔπρεπε νά πάθει», περικλείεται ὅλο τό μυστικό νόημα τῶν παθῶν καί ὁ ἐπί τοῦ Σταυροῦ θάνατος τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ σκοπός τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἦταν ἡ σωτηρία ὁλοκλήρου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ὁ Χριστός μέ τόν λόγο καί τή δημόσια τριετῆ δράση του, ἐγκαινίασε τό ἔργο τῆς σωτηρίας μεταξύ τῶν ζώντων ἀνθρώπων. Ὡστόσο, οἱ ζῶντες ἄνθρωποι ἐκπροσωποῦσαν ἕνα μόνο μέρος τῆς ἀνθρωπότητος. Στό ἀνθρώπινο ὅμως γένος ἀναπόσπαστο μέρος ἀποτελοῦσαν καί οἱ νεκροί (οἱ ψυχές τῶν ἀνθρώπων), οἱ κατεχόμενοι ὑπό τήν ἐξουσία τοῦ διαβόλου εἰς τόν Ἅδη. Ἡ σωτηρία ὅμως καί τῶν ψυχῶν τῶν νεκρῶν προϋπέθεται τήν «ἐπί τοῦ τόπου ἐπίσκεψη τοῦ Χριστοῦ αὐτοπροσώπως, ὅπως ἔγινε καί γιά τούς ζῶντες. Ὁ Χριστός, λοιπόν, ἔπρεπε νά ἐπισκεφθεῖ τούς νεκρούς διά τῆς ὁδοῦ τοῦ θανάτου. Καί ὁ Χριστός δέχθηκε ἑκουσίως τήν κάθοδο στόν Ἅδη, διά τοῦ θανάτου, ὅπως τό γνωρίζομε ἀπό τήν προσευχή τοῦ Ἰησοῦ στή Γεθσημανῆ (Λουκ. κβ΄ 40 ἑξ). Ἀλλά καί σέ ἄλλο σημεῖο τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ Χριστός ἐξήγησε κάπως αἰνιγματικῶς τόν τρόπο, μέ τόν ὁποῖο ἐπρόκειτο νά εἰσέλθει στό κρησφύγετο τοῦ διαβόλου (τόν Ἅδη) καί νά ἐλευθερώσει τίς δέσμιες ψυχές (Ματθ. ιβ΄ 29).

Ἕνας δεύτερος σκοπός τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ ἦταν ἡ ὁριστική ἐξουδένωση τῆς ἐξουσίας τοῦ διαβόλου (Ἑβρ. β΄ 14). Καί αὐτό θά γινόταν μέ τήν κατά μέτωπον σύγκρουση τοῦ Χριστοῦ μέ τό διάβολο καί τή διάλυση τοῦ στρατοπέδου του, τοῦ Ἅδη. Καί αὐτό ἐπιτεύχθηκε μέ τήν προσωπική εἰς Ἅδου κάθοδον τοῦ Χριστοῦ («ποῦ σου ἅδη τό νῖκος;»).

Ὁ τρίτος σκοπός τοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ ἦταν ἡ λύτρωση τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀπό τήν καταδυναστεία τοῦ θανάτου. Ὁ Θεός εἶχε προειδοποιήσει τούς Πρωτοπλάστους, ὅτι ἡ γῆ ἦταν τόπος θανάτου καί ὅτι τό ἀνθρώπινο γένος θά ἐπέστρεφε «εἰς γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη» (Γεν. γ΄ 19). Ὁ Θεάνθρωπος Χριστός, λοιπόν, μέ τήν ὕψιστη αὐτή ἐκδήλωση τῆς θεϊκῆς ἀγάπης του, τό πάθος καί τόν θάνατό του, συμμερίσθηκε τόν κοινό κλῆρο τῶν μεταπτωτικῶν ἀνθρώπων καί ἐλύτρωσε «ἐφ' ἅπαξ», τό ἀνθρώπινο γένος ἀπό τήν φθορά καί τόν θάνατο.

Γι' αὐτόν τόν ὕψιστο σκοπό «ἔδει παθεῖν τόν Χριστόν».

† Ὁ Α.Ε.

# Ἡ Θεοδίδακτη ταπείνωση

Βασική ἠθική ὑποχρέωση τοῦ χριστιανοῦ ἀνθρώπου ἀποτελεῖ ἡ ἀφτιασίδωτη καί ἀνυπόκριτη ἐκδήλωση -παντοῦ καί πάντοτε- ταπεινοῦ φρονήματος, ἐντελῶς ξένου πρός κομπορρημοσύνες καί ὑπερηφάνειες.

Καί εἶναι ὑποχρέωση ὄχι μόνο γιατί ἔμμεσα μᾶς τό ζητεῖ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός λέγοντας: «... μάθετε ἀπ᾽ ἐμοῦ ὅτι πρᾶος εἰμί καί ταπεινός τῇ καρδίᾳ» (Ματθ. 11, 29), ἀλλά καί γιατί μᾶς τό διδάσκει ἡ ἴδια ἡ σωτήρια ἀποστολή Του, ἀφοῦ Αὐτός «ἑαυτόν ἐκένωσε μορφήν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος» καί τελικά, «ἐταπείνωσεν ἑαυτόν» μέχρι τό ἀσυλλήπτως ἔσχατον ὅριον, ὥστε νά γίνει «ὑπήκοος μέχρι θανάτου»· καί τί θανάτου! «θανάτου δέ σταυροῦ» (Φιλιπ. 2, 7-9).

Μιά τέτοια παντοιοτρόπως θεοδίδακτη ἀρετή δέ μπορεῖ παρά νά ἔχει τή θεϊκή εὐλογία· τοῦτο, ἄλλωστε, βεβαιώνεται καί ἀπό τήν Καινή Διαθήκη, ἡ ὁποία σημειώνει μέ ἔμφαση, ὁ Θεός δέν ἐγκρίνει τή συμπεριφορά τῶν ὑπερηφάνων, ἀλλά τή χάρη Του τήν προορίζει καί τή χορηγεῖ στούς ταπεινούς (Ἰακ. 4, 6) καί (Πέτρ. 5, 5), τῶν ὁποίων εὐοδώνει τήν πνευματική ἐξύψωση (Λουκ. 1,52 καί 18,14).

Μέσα στά κείμενα τῆς Βίβλου καί τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ὑπογραμμίζεται κατά τρόπον ἀνάγλυφον, ὅτι ὁ Διάβολος ἐμφορεῖται ἀπό τό συναίσθημα ἐγωϊστικῆς ἀνυπακοῆς καί ἀντιδικίας πρός τόν «ἐν Τριάδι» Δημιουργόν καί Πατέρα ὅλων μας.

Ἡ ὑπερηφάνειά του, πού ἦταν ἀπ᾽ ἀρχῆς ἀθεράπευτος, ὑπῆρξε καί ἡ μοναδική αἰτία, ὥστε νά ἐκπέσει ἀπό τή χάρη τοῦ Θεοῦ, νά χάσει τή δοσμένη λαμπρότητά του καί ἀπό Ἑωσφόρος νά γίνει σκοτεινή ὕπαρξη, διάβολος καί μισάνθρωπος καί ἔκτοτε «ὡς λέων ὠρυόμενος» νά



μηχανεύεται τήν καταστροφή ἐκείνων πού κάνουν τό λάθος νά τοῦ δίνουν σημασία μιμούμενοι τά ἀντίθεα ἔργα του.

Εἶναι, λοιπόν, εὐνόητον ὅτι «ὁ ἀντίδικος ἡμῶν διάβολος» (Α΄ Πέτρ. 5, 18) δέ μπορεῖ νά ὑποφέρει τό ταπεινό φρόνημα, ὅπου τό συναντᾶ, χορεύει δέ ἀγαλλόμενος, ὅπου αὐτό ἀπουσιάζει.

Διαβάζομε στό Γεροντικόν τό περιστατικό μέ τόν διαβόητον γιά τήν ταπεινότητά του Ἀββᾶ Μακάριο, πού κάποτε συνάντησε τόν διάβολον καθ᾽ ὁδόν καί ἄκουσε ἀπό τό στόμα του νά λέει:

- Δέ μπορῶ νά σέ ἀντιμετωπίσω, Μακάριε, παρόλο πού ὅ,τι κάνεις μπορῶ κι ἐγώ νά τό κάνω. Ἐσύ νηστεύεις· κι ἐγώ τίποτα δέν τρώγω. Ἀγρυπνεῖς, ἀλλά κι ἐγώ καθόλου δέν κοιμᾶμαι. Ὑπάρχει ὅμως ἕνα κάτι, μέ τό ὁποῖο μέ νικᾶς.

Κι ὅταν ὁ Μακάριος ρώτησε: Ποιό εἶναι αὐτό; Πῆρε τήν ἀπάντησε: -Ἡ ταπείνωσή σου!!

ΠΕΤΡΟΣ Π. ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ

# Ἕνας ὑπέροχος ἀγώνας

Κάπως δειλά τῆς τό εἶχε ζητήσει ἡ φίλη της, ἡ Νανά.

*-Θα ἤθελες νά ἔρθεις τό Σάββατο τό πρωί μαζί μου στό Σχολεῖο τῆς Δανάης; Διοργανώνουν, γιά πρώτη φορά, μιά Ἀθλητική Ἡμερίδα καί τά παιδιά ἔχουν χαρά κι ἀνησυχία συγχρόνως. Ἡ λεβεντόκορμη Δανάη μου, πού τρέχει καλά, θά ἀγωνιστεῖ στόν δρόμο τῶν «ἑκατό μέτρων».*

Ἡ Μαρία δέχθηκε ἀμέσως. Ἤξερε καλά τό πρόβλημα. Ἡ δεκάχρονη Δανάη εἶχε γεννηθεῖ μέ αὐτό πού ἡ Ἐπιστήμη ὀνομάζει «Σύνδρομο Ντάουν» καί πήγαινε σέ εἰδικό Σχολεῖο. Ἡ φίλη της ὅμως, παρά τό ὅτι ἦταν μιά ἔξυπνη καί μορφωμένη γυναίκα, ἀντιμετώπιζε τό πρόβλημα μέ τά μάτια καί τήν καρδιά τῆς μάνας. Ἔφτανε, δηλαδή, στό σημεῖο νά ὑποστηρίζει ὅτι *«ἡ Δανάη ἔχει μιά ἰδιαίτερη νοημοσύνη, πού δέν τήν καταλαβαίνουν οἱ ἄλλοι. Ἔχει καί ἐξαιρετικό μουσικό ταλέντο. Καί, τά σκιστά της ματάκια, τῆς δίνουν ξεχωριστό τῦπο».*

Ἦταν ἡλιόλουστο τό Σαββατιάτικο πρωινό ὅταν, μέ τήν φίλη της καί μέ ἄλλους γονεῖς, κάθισαν στίς λίγες κερκίδες τοῦ ἀθλητικοῦ γηπέδου τοῦ Σχολείου. Σέ λίγο, ἄρχισε ἡ παρέλαση τῶν ἀθλητῶν καί ἦταν συγκινητικό νά βλέπεις μέ πόση προσοχή, ἀλλά καί καμάρι, αὐτά τά μικρά παιδιά προσπαθοῦσαν νά συμμορφωθοῦν πρός τά παραγγέλματα τῶν Γυμναστῶν τους καί νά κρατήσουν τόν σωστό βηματισμό. Ἦταν, ὅμως, ἐξ ἴσου συγκινητικό νά βλέπεις τούς γονεῖς νά προσπαθοῦν νά ξεχωρίσουν, μέσα στά ἄλλα, τό δικό τους παιδί καί νά σχολιάζουν μεταξύ τους τό *«πόσο ὡραῖα περπατᾶ ὁ Γιωργάκης τους» ἤ « ἡ Σοφούλα τους».*

Ἡ Νανά καταχαρούμενη, ἀλλά καί ἀνυπόμονη συγχρόνως, περίμενε νά ἀρχίσουν τά ἀγωνίσματα γιά νά καμαρώσει τήν Δανάη της νά τρέχει.

*-Νομίζω ὅτι ἔχει πολλές πιθανότητες νά ἔρθει πρώτη,* εἶπε. *Μοῦ ἔχει ἐξηγήσει ὅτι μόνο ἕνα ἄλλο κοριτσάκι, ἡ Ἀλεξία, τρέχει γρήγορα ὅσο αὐτή. Θά δοῦμε ... Ἀλλά κι ἄν δέν βγεῖ πρώτη, δέν πειράζει. Τῆς ἐξήγησα καί τό κατάλαβε ὅτι ὁ ἀγώνας εἶναι πού ἔχει σημασία. Κι αὐτό νομίζω πώς τῆς ἔδωσε χαρά,* εἶπε καί χαμογέλασε μέ προσμονή πού δέν κρυβόταν.

*-Πολύ καλά ἔκανες καί*



*μπράβο σου,* εἶπε ἡ Μαρία, ἐλπίζοντας ὅτι ἡ φίλη της πίστευε πραγματικά αὐτό πού μόλις εἶχε πεῖ.

***

Καί νά πού ἔφτασε ἡ μεγάλη ὥρα. Ὀκτώ μικρές ἀθλήτριες πῆραν τίς θέσεις τους στήν ἀφετηρία τῆς διαδρομῆς, γιά τόν ἀγώνα δρόμου τῶν ἑκατό μέτρων. Φαίνονταν καλά ἐξοικειωμένες μέ τήν διαδικασία καί, μόλις δόθηκε τό παράγγελμα, ἄρχισαν νά τρέχουν. Ἡ Δανάη ἔμοιαζε νά προηγεῖται ὅταν ἕνα κοριτσάκι, πού ἔτρεχε στήν διπλανή της διαδρομή, σκόνταψε κι ἔπεσε κάτω. Γιά κάποια δέκατα τοῦ δευτερολέπτου, παγώσανε ὅλοι στίς κερκίδες. Καί τότε ἔγινε κάτι ἀπίστευτο καί συγκλονιστικό.

Ἡ Δανάη, πού εἶδε τήν Ἀλεξία - γιατί αὐτή ἦταν - νά πέφτει, σταμάτησε ἀμέσως καί γύρισε πίσω νά τήν βοηθήσει. Πῆραν τό σύνθημα καί τά ἄλλα κοριτσάκια καί τρέξαν ὅλα προς τήν πεσμένη συναθλήτριά τους πού, εὐτυχῶς, σηκώθηκε γρήγορα, λίγο... σκονισμένη, ἀλλά χαμογελαστή.

Ἀμέσως, σάν νά ἦταν συνεννοημένοι, ὅλοι, μά ὅλοι οἱ θεατές ξέσπασαν σ' ἕνα αὐθόρμητο καί παρατεταμένο χειροκρότημα. Οἱ δέ Γυμναστές ἔτρεξαν κι ἀγκάλιασαν τήν Δανάη καί τά ἄλλα παιδιά, μέ πολλές χαρές καί θερμούς ἐπαίνους γιά τήν ὡραία πράξη καί τήν ἀλληλεγγύη τους πρός τήν Ἀλεξία. Ἀποφάσισαν, ἐπίσης, νά ἀναβάλουν γιά ἀργότερα τόν ἀγώνα, ὥστε νά περιποιηθοῦν τήν Ἀλεξία καί νά τῆς δώσουν τήν εὐκαιρία νά συνέλθει ἀπό τό πέσιμο, ἀλλά καί γιά νά ἔχουν τά ἄλλα παιδιά, μιά παράταση τῆς μεγάλης χαρᾶς τους ἀπό τό χειροκρότημα καί τούς ἐπαίνους πού συνεχίζονταν.

Ἡ Νανά, φανερά συγκινημένη, γύρισε στήν Μαρία.

*-Πῶς σοῦ φάνηκε αὐτός ὁ ἀγώνας;* τήν ρώτησε μέ λίγο βραχνή φωνή.

*- Ἦταν ὁ πιό ὑπέροχος ἀγώνας πού ἔχω δεῖ στήν ζωή μου. Τί μεγαλεῖο συμπεριφορᾶς ἦταν αὐτό; Σέ ποιόν κανονικό ἀγώνα θά μποροῦσε νά συμβεῖ κάτι ἀνάλογο; Μπράβο στή Δανάη σου καί στ' ἄλλα παιδιά,* ψιθύρισε ἐξ ἴσου συγκινημένη καί ἡ Μαρία.

*-Χαίρομαι πού τό λές... Πάω νά φέρω νά πιοῦμε ἕναν χυμό γιά νά συνέλθουμε λίγο, ὥσπου νά ξαναρχίσει ὁ ἀγώνας,* εἶπε καί σηκώθηκε.

***

Μένοντας μόνη τώρα ἡ Μαρία, ἔνιωσε τίς σκέψεις της νά καλπάζουν ἀνεξέλεγκτες. Θυμήθηκε τήν φράση «*...μόνο μέ τά μάτια τῆς καρδιᾶς βλέπεις καθαρά*» ἀπό τόν «Μικρό Πρίγκηπα». Ὕστερα, στόν νοῦ της στριφογύρισε ἡ φράση «*Σ' αὐτήν τήν ζωή, δέν ἤρθαμε γιά νά ἐπιδείξουμε ὅ,τι πλουσιοπάροχα μᾶς δόθηκε, ἀλλά γιά νά ἐπιδιώξουμε, μέ ψυχή καί μέ κόπο, ὅ,τι δέν μᾶς δόθηκε*» . Κάπως ἔτσι τήν ἔχει γράψει ὁ Στρατῆς Δούκας.

Εἶδε τήν φίλη της νά πλησιάζει. Ἔλαμπε ἀπό χαρά γιά τά συγχαρητήρια πού τῆς ἔλεγαν διάφοροι γονεῖς γιά τήν Δανάη. Κι ἀναρωτήθηκε :

*-Νά θυμήθηκε, ἄραγε, ἡ Νανά τόν πρῶτο Μακαρισμό ἀπό τήν ἐπί τοῦ Ὄρους Ὁμιλία τοῦ Χριστοῦ: «Μακάριοι οἱ πτωχοί τῷ πνεύματι»;*

Ἐκείνη, πάντως, ποτέ ἄλλοτε δέν εἶχε νιώσει τόσο ἀπόλυτα τήν ἀλήθεια καί τήν σημασία του...

**ΜΕΡΟΠΗ Ν. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ**
*Ὁμότ. Καθηγήτρια Παν/μίου Ἀθηνῶν*







# «Νά φιλήσω τό χῶμα τῆς πατρίδας...»

**Ο ΕΛΛΗΝΑΣ** ἀπό τά πανάρχαια χρόνια ἦταν ἀληθινός πατριώτης. Ἀγαποῦσε εἰλικρινά τήν πατρίδα του καί θυσιαζόταν γι' αὐτήν. Ὄχι μόνο σέ περίπτωση πολέμου ἀλλά καί σέ καιρούς εἰρηνικούς. Ἀπό τά ὁμηρικά χρόνια μέχρι τά νεώτερα, τό 1821, τό 12-13, τό 40-41 καί τόν Κυπριακό ἀπελευθερωτικό ἀγώνα.

**ΔΥΣΤΥΧΩΣ**, ἀπό τή λεγόμενη Μεταπολίτευση καί ὕστερα παρατηρεῖται μιά ἄμβλυνση τοῦ πατριωτικοῦ φρονήματος. Κυκλοφοροῦν συνθήματα, ὅπως «κάτω οἱ πατρίδες» ἤ προβάλλονται ἰδέες γιά παγκοσμιοποίηση, διεθνισμό, κατάργηση τῶν συνόρων, ἐνῶ μέ εἰρωνεία ἀναφέρουν τό γνωστό τρίπτυχο «πατρίδα-θρησκεία-οἰκογένεια».

**ΠΑΡΑ ΤΑΥΤΑ** ὅμως δέν λείπουν καί τά παραδείγματα ἀνθρώπων μέ ὑψηλό αἴσθημα ἀγάπης στήν πατρίδα μας καί τό ἑλληνικό ἔθνος. Καί δέν εἶναι λίγοι αὐτοί. Εἶναι ἡ σιωπηλή πλειοψηφία τοῦ λαοῦ μας, πού δέν θορυβεῖ καί δέν ἔχει πρόσβαση στά ΜΜΕ. Ἰδίως οἱ ὁμογενεῖς μας στό Ἐξωτερικό, σέ ὅλες τίς χῶρες καί τίς ἠπείρους. Ἕνα χαρακτηριστικό γεγονός ἀνέφερε σέ Καλαματιανή ἐφημερίδα (Ἐλευθερίας 13-10-2014) ἕνας Μεσσήνιος πρέσβυς ἐ.τ., ὁ κ. Χρῆστος Κοντοβουνήσιος. Ἀξίζει νά γίνει γνωστό στούς ἀνά τήν Ἑλλάδα πολυπληθεῖς ἀναγνῶστες τοῦ «Συνδέσμου».

**ΥΠΗΡΕΤΟΥΣΕ** πρό ἐτῶν στό Καζακστάν ὡς Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος. Στήν πόλη Τεμιρτάου, ἡ ἐκεῖ Ἑλληνική Κοινότητα, ἀποτελούμενη ἀπό Πόντιους, ἐξορισμένους ἀπό τόν Στάλιν, διοργάνωσε μιά ἐκδήλωση γνωριμίας μέ τόν Ἕλληνα Πρέσβυ. Ἔτυχε νά παρευρίσκεται καί ὁ ἀείμνηστος κορυφαῖος σκηνοθέτης Θόδωρος Ἀγγελόπουλος, ὁ ὁποῖος βρισκόταν στήν περιοχή προκειμένου νά γυρίσει σκηνές ἀπό τήν ταινία του «Ἡ σκόνη τοῦ χρόνου». «Ἔμελλε, γράφει ὁ πρέσβης κ. Κοντοβουνήσιος, νά κλείσει ἡ ἐκδήλωση αὐτή μ' ἕνα δραματικό τρόπο, πού μέ ἔχει σημαδέψει συγκινησιακά / πατριωτικά καί θά τόν φέρω πάντα μαζί μου».

**ΤΕΛΕΙΩΝΟΝΤΑΣ** ἡ ἐκδήλωση μέ ποντιακούς χορούς καί ποιήματα τῶν παιδιῶν, ἕνα σεβάσμιο ἀνδρό-

γυνο, ἀποκαμωμένο ἀπό τίς στερήσεις τῆς ζωῆς, σηκώθηκε εὐγενικά καί ζήτησε νά πεῖ δυό λόγια. Εἶπε ὁ ἄντρας: «Ὀνομάζομαι Ἱππόλυτος καί εἶμαι παστρικός Ἑλληνοβυζάντιος. Ἔχω 85 χρόνια. Γεννήθηκα ἔξω ἀπό τήν Τραπεζούντα. Ὁ πατέρας μου μᾶς πῆρε καί μᾶς ὕπαγε στό Βατούμ τῆς Γεωργίας, διότι θά μᾶς σκότωναν οἱ Τοῦρκοι, διότι εἴμαστε ρωμιοί. Στά χρόνια τοῦ '30 ὁ Στάλιν μᾶς ἔδιωξε στό Καζακστάν, γιατί ὁ πατέρας μου δέν «δούλεψε» πολύ γιά τό κόμμα. Ἐκεῖ δούλευε κάτω βαθιά στή γῆ μέ τά μέταλλα καί μιά μέρα δέν τόν ματαείδαμε. Ἡ μάνα μᾶς ἔλεγε ὅτι κάποια μέρα θά ἔρθουν ἄνθρωποι νά μᾶς πάρουν πίσω στήν πατρίδα, στήν Ἑλλάδα, γιατί εἴμαστε παστρικοί ρωμιοί. Κοιτάζω ὅτι ἦρθε ἡ ὥρα νά μέ πάρετε μαζί σας, νά γονατίσω στό χῶμα τῆς πατρίδας, τήν Ἑλλάδα, πού τά πατρικά μου μιά ζωή μιλοῦσαν γι' αὐτή καί δέν τή γνώρισαν, καί αὐτό πρίν πεθάνω».

**ΜΙΛΗΣΕ** ἔπειτα ἡ γυναίκα του καί εἶπε: «Ἐγώ εἶμαι ἡ Θεοδώρα, παστρικιά ρωμιά. Ἔχω 82 χρόνια καί τρία παιδιά. Γεννήθηκα σέ χωριό ρωμαίϊκο στήν Τουρκία, κοντά στή χριστιανική Γεωργία. Ὁ πατέρας μου μᾶς πῆγε στά ρωμαίϊκα χωριά τῆς Γεωργίας, Τσόλκα, πρίν τόν πόλεμο, γιατί δέν μᾶς θέλανε οἱ Τοῦρκοι. Μετά τόν πόλεμο μᾶς ἔστειλαν στό Τεμιρτάου. Ἡ μάνα καί ὁ πατέρας μιλάγανε πάντα γιά τήν Ἑλλάδα πού ἔχει τά πάντα καί δέν τήν εἶχαν γνωρίσει. Ἐγώ, στά βιβλία καί τό χάρτη τοῦ σχολείου, τό μάτι μου πάντα πήγαινε στή γαλανή θάλασσα καί φανταζόμουνα τά κύματα καί τίς μικρές πετροῦλες νά παίζουν μεταξύ τους. Ὁ κύρης μου θέλει νά πάει νά γονατίσει καί φιλήσει τό χῶμα τῆς ρωμαίϊκης Ἑλλάδας. Ἐγώ θέλω νά πάω καί νά δῶ τή θάλασσα, γιατί δέν ἔχω δεῖ ποτέ στή ζωή μου θάλασσα, καί μετά νά πεθάνω. Σέ παρακαλοῦμε γιόκα μου, νά μᾶς βοηθήσεις νά πᾶμε νά δοῦμε τήν πατρίδα, πρίν κλείσουμε τά μάτια μας». Κι ἐνῶ ἔλεγε αὐτά ἡ κ. Θεοδώρα, χαμογελαστή, συνεχίζει ὁ κ. Πρέσβης «ἦρθε κατευθείαν ἐπάνω μου, μοῦ ἅρπαξε τό χέρι καί κοιτάζοντάς με κατάματα μοῦ εἶπε «εἶσαι ὁ πρῶτος μεγάλος πού γνωρίζω ἀπό τήν πατρίδα» καί πῆγε νά μοῦ φιλήσει τό χέρι. Ἀντέδρασα ἀποτρεπτικά».

**ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΜΕΝΟΣ** ἀπό τό περιστατικό αὐτό ὁ Ἕλληνας πρέσβης, ὅπως γράφει, προέβη στίς σχετικές ἐνέργειες στίς ἁρμόδιες ὑπηρεσίες, μέ ἀποτέλεσμα νά ἐξασφαλίσει τή δαπάνη φιλοξενίας τοῦ ζευγαριοῦ γιά ἕνα μήνα στίς θερινές κατασκηνώσεις ἑνός Δήμου στά παράλια τῆς Μακεδονίας. Εὐχαριστημένος τηλεφώνησε στόν Πρόεδρο τῆς Κοινότητας Ταμιρτάου, νά ἀνακοινώσει τά καλά νέα στό ζευγάρι. Γράφει ὁ κ. πρέσβης: «Μοῦ ἔπεσε τό ἀκουστικό ἀπό τό χέρι, ὅταν μοῦ εἶπε ὅτι ὁ κ. Ἱππόλυτος πέθανε πρίν ἀπό ἕνα μήνα. Μέ τή διευκόλυνση τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητας μίλησα μέ τήν κ. Θεοδώρα. Ἐκείνη μοῦ εἶπε: «Γιόκα μου, δέν μπορῶ ἐγώ νά πάω μονάχη μου στήν πατρίδα, γιατί θά στενοχωρηθεῖ ὁ Ἱππόλυτος. Ἔφυγε καί δέν φίλησε τό χῶμα τῆς Ἑλλάδος καί ἐγώ θά φύγω χωρίς νά ἰδῶ τή θάλασσα. Θέλω νά εἴμαστε ἴσοι»!!

**ΑΘΑΝΑΤΗ** Ρωμιοσύνη!

**Γ. Δ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ**

# Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ



*Τοῦ Χρίστου Γ. Ρώμα*

Ὡς Ἕλληνες εἴμαστε κατάφορτοι ἀπό μιά βαρύτατη πολιτισμική κληρονομιά αἰώνων. Ἑλληνική Παράδοση καί ὀρθόδοξη χριστιανική πίστη ἀλληλοπεριχωροῦνται στή συνείδηση τῶν Ἑλλήνων καί δημιουργοῦν τό θαῦμα τῆς συγκροτημένης προσωπικότητας τοῦ Ἕλληνα πολίτη καί πιστοῦ. Συχνά, ὡστόσο, ἡ σχέση ἀνάμεσα στήν ἑλληνική παράδοση καί τήν πίστη γίνεται ἑτεροβαρής ὑπέρ τῆς πρώτης. Πιό ἁπλά, τό ἦθος μας ὡς Ἑλλήνων διαμορφώνεται, κυρίως, ἀπό τά στερεότυπα τοῦ «καλοῦ κἀγαθοῦ» πολίτη καί λιγότερο ἀπό τό μυστήριο τῆς σαρκωμένης ἀγάπης τοῦ Κυρίου μας.

Ἀπό τή μελέτη τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν κειμένων εὔκολα ἀναδύονται προβληματισμοί καί ἐρωτηματικά. Ἄραγε, στήν καθημερινότητά μας διαφέρουμε οἱ Ἕλληνες τῆς χριστιανικῆς Ἑλλάδας ἀπό τούς ἀρχαίους προγόνους μας σέ πράξεις ἠθικῆς ἀποτίμησης; Τί εἶναι ἐκεῖνο τό οὐσιαστικό πού πρέπει νά λειτουργεῖ ὡς βαθύτατο κίνητρο, νά δίνει νόημα στήν ὕπαρξή μας καί νά τήν καταξιώνει; Ὑπάρχει εἰδοποιός διαφορά στίς μεταφυσικές ἀνησυχίες τῶν σύγχρονων πιστῶν μέ τούς ἀρχαίους προγόνους μας;

Εἶναι γεγονός ὅτι ἀπό τόν ἱστορικό Ξενοφῶντα («Κύρου Παιδεία»), ὥς τόν Πλούταρχο («**Περί παίδων ἀγωγῆς**», «**Ἠθικά**») καί ἀπό τόν Πλατωνικό Σωκράτη («**Φαίδων**», «**Πολιτεία**» κ.ἄ.) ὥς τόν Ἀριστοτέλη («**Ἠθικά Νικομάχεια**», «**Ἠθικά Εὐδήμεια**») ἕνα πλῆθος πεποιθήσεων καί ἀρετῶν καταγράφονται ὡς θεμέλια τῆς πίστεως καί πλαίσιο τῆς ἠθικῆς συμπεριφορᾶς τῶν ἀρχαίων. Ἀναφέρουμε ὁρισμένα ἀπό αὐτά: Πίστη στήν ἀθανασία τῆς ψυχῆς καί ἀποδοχή τῆς θεϊκῆς πρόνοιας γιά τόν κόσμο καί τόν ἄνθρωπο· σεβασμός στούς θεούς καί στίς προγονικές παραδό-







σεις· θυσίες πρός τούς θεούς καί χοές (= νεκρικές σπονδές) πρός τούς νεκρούς· ἐκτενής ἀρεταλογία γιά τήν ἠθική συμπεριφορά τοῦ πολίτη, ὅπως σωφροσύνη, πραότητα, αἰδώς, μεγαλοψυχία, δικαιοσύνη, ἀλήθεια, φιλία· ἐπίσης λεπτομερής καθηκοντολογία γιά τή συμπεριφορά τῶν συζύγων τῶν γονέων, τῶν παιδιῶν, τῶν ἀδελφῶν. Πρόκειται δηλαδή γιά ἀντιλήψεις καί κανόνες πού ὑπαγορεύονταν ἀπό τίς θρησκευτικές καί ἠθικές πεποιθήσεις τῶν προγόνων μας.

Αὐτά, βέβαια, οἱ πρόγονοί μας· ἐμεῖς ὅμως οἱ Ὀρθόδοξοι Ἕλληνες σήμερα πόσο σημαντική διαφοροποίηση ἐμφανίζουμε ἀπό αὐτό τό πρότυπο ζωῆς; Ὁπωσδήποτε στή θέση τοῦ ἀνύπαρκτου Δωδεκάθεου πιστεύουμε στόν ἀποκαλυφθέντα Ἅγιο καί Τριαδικό Θεό μας, ἐνῶ πορευόμαστε μέ βάση τό νόμο καί τίς ἐντολές του. Πειθαρχοῦμε στίς διατάξεις τῆς λατρείας, δεχόμαστε τίς ἐγγυημένες ἀπό τό δόγμα βεβαιότητες γιά τήν ὀρθόδοξη πίστη μας, ἐνῶ ζητοῦμε τή βοήθεια καί τήν προστασία τοῦ Θεοῦ μέ τίς προσευχές ἤ τίς προσφορές μας. Ἔσχατος στόχος μας ἡ θωράκισή μας ἀπέναντι στήν ἀνασφάλεια καί στόν τρόμο τοῦ θανάτου, μέ τήν ἐλπίδα τῆς ἀμοιβῆς μας στήν μετά θάνατο ζωή.

Ὅμως γιά μιά τέτοια ζωή σαρκώθηκε ὁ Θεός Λόγος, ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός; Γιά μιά ζωή τυπικῆς ἀρεταλογίας καί ἀτομικῆς σωτηρίας; Ὄχι, βέβαια. Τό ἀποκαλυμμένο μυστήριο τῆς Θείας Οἰκονομίας δίνει ἄλλο νόημα στήν ἀνθρώπινη ὕπαρξη. Τό κέντρο τῆς ὕπαρξης δέν εἶναι ἀνθρώπινο ἀλλά θεανθρώπινο, ἀφοῦ στόχος εἶναι ἡ πολιτογράφησή μας στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Καί ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔχει τήν ἐνεργό παρουσία της στήν Ἐκκλησία, ἡ ὁποία χαρακτηρίζεται ἀπό τούς ἁγίους Πατέρες ὡς «σάρκα τοῦ Λόγου», γιατί σ' αὐτήν τελεσιουργεῖται τό μυστήριο τῆς Εὐχαριστίας. Καί οἱ πιστοί, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐγκεντρισθεῖ στή ζωή καί στόν θάνατο τοῦ Χριστοῦ μέ τό ἅγιο Βάπτισμα καί τό χρῖσμα, βιώνουν ἐσχατολογικά τό πλήρωμα αὐτῆς τῆς Βασιλείας, μέ ὁρατό σημεῖο ἐντοπισμοῦ της τό ποτήριο τῆς εὐχαριστίας.

Ὡστόσο, ὁ ἄρτος καί ὁ οἶνος στήν Εὐχαριστία (δηλαδή τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Κυρίου) δέν κοινωνοῦνται ἀτομικά, γιατί ἡ βρώση καί ἡ πόση ὑπηρετεῖ τή σχέση καί τόν σύνδεσμο κάθε μέλους τῆς Ἐκκλησίας μέ τόν Χριστό καί τά ἄλλα μέλη, ἀφοῦ ἡ Ἐκκλησία νοεῖται ὡς κοινωνία προσώπων ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἔτσι, ἡ Ἐκλησία ὡς ἀγαπητική ἑνότητα τῶν μελῶν της καί σχέση, μέ πρότυπό της τήν ἑνότητα τῶν προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος, πορεύεται στό χρόνο καί ἀναδεικνύει ἁγίους, κατά τό αἰώνιο πρότυπο τοῦ Ἁγίου Θεοῦ (Α΄ Πέτρου, 1, 16).

Ἡ ἐνσωμάτωσή μας, λοιπόν, στήν Ἐκκλησία καί ἡ πορεία μας πρός τήν ἁγιότητα δίνει νόημα στή ζωή μας, διευρύνει τά ὅρια τῆς ἀγαπητικῆς σχέσης μας πρός ὅλους καί ἐξασφαλίζει τή βεβαιότητα τῆς ἀθανασίας μας στό ὄνομα τοῦ Ἀναστημένου Χριστοῦ.

# ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

*Τοῦ κ. ΚΩΝ/ΝΟΥ Β. ΧΙΩΛΟΥ*
*Διδάκτορος Νομικῆς-Δικηγόρου*

Ἐκκλησία καί Ἑλληνισμός, εἶναι δύο ἔννοιες πού συνδέονται ἀρρήκτως μεταξύ τους.

Ἡ Ἐκκλησία διαδραμάτισε ἀποφασιστικό ρόλο σέ κρίσιμες γιά τό περιούσιο Ἑλληνικό μας Ἔθνος στιγμές.

Χάρις στήν ἐνεργό συμπαράσταση καί τήν ἀποφασιστική συνδρομή τῆς Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς μας Ἐκκλησίας, ὁ Ἑλληνισμός διεσώθη πολλάκις καί ἀπέφυγε τήν ἐθνική του ἀλλοτρίωση.

Μία σύντομη ἀναδρομή στήν Ἱστορία, ἐπιβεβαιώνει πλήρως τήν ἀλήθεια αὐτή.

Κατά τήν διάρκεια τῆς μακραίωνης Τουρκοκρατίας, ἡ Ἐκκλησία ἦταν ἡ μοναδική πηγή καί δύναμη γιά τήν διατήρηση τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί τῆς ἐσωτερικῆς φλόγας γιά ἐθνική ἀνεξαρτησία. Ἡ Ἐκκλησία ἦταν ἡ Κιβωτός τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους, περιθάλψασα ὑπό τάς πτέρυγάς της τό χριστεπώνυμο πλήρωμα. Ἡ μεγάλη αὐτή προσφορά τῆς Ἐκκλησίας ἔτυχε ἀναγνωρίσεως τόσο ἀπό τούς ἐθνικούς μας ἥρωας, ὅσο καί ἀπό τούς ἱστορικούς μας.

Ἡ συστηματική προσπάθεια τῶν Τούρκων, νά ἀφανίσουν τό Ἑλληνικό Γένος, εὕρισκε ἀντιμέτωπη τήν ἀντίδραση τῆς Ἐκκλησίας.

Τά μοναστήρια ὑπῆρξαν τά πλέον ἀποτελεσματικά κέντρα ἐκπαιδεύσεως καί μορφώσεως τοῦ λαοῦ. Οἱ μοναχοί μέ τά «Κρυφά Σχολεῖα» πού διατηροῦσαν στά σκοτεινά ὑπόγεια τῶν μοναστηριῶν τους, ἐδίδασκαν τήν ὀρθόδοξη χριστιανική πίστη καί τήν Ἑλληνική Παιδεία.

Ἐξ ἄλλου, γιά τήν ἐπιβίωση τοῦ Ἑλληνισμοῦ, μέσω τῆς Παιδείας, ἀποφασιστική ἦταν ἡ συμβολή τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς, τήν ὁποία ἵδρυσε ὁ πρῶτος μετά τήν Ἅλωση Οἰκουμενικός Πατριάρχης Γεννάδιος ὁ Σχολάριος.

Ἡ πίστη στό Θεό καί ἡ ἀγάπη στήν Πατρίδα, διαφυλάχθηκαν μέσα στούς αἰῶνες τῆς σκλαβιᾶς, ἀπό τήν Ἐκκλησία καί τόν κλῆρο.

Γενικά, ἡ Ἐκκλησία, πού ὑπῆρξε «βοηθός καί σκεπαστής» στούς δίσεκτους χρόνους τοῦ Ἔθνους μας, ἐβοήθησε μέ ὅλα τά μέσα τούς ραγιάδες Ἕλληνες νά διαφυλάξουν τήν πίστη τους καθ' ὅλη τή διάρκεια τῆς μακραίωνης δουλείας τους.

Ἀπό τόν Γεώργιο Σχολάριο μέχρι τόν Πατριάρχη Γρηγόριο τόν Ε΄ καί ἀπό τόν Παχώμιο Ρουσάνο μέχρι τόν Κοσμᾶ τόν Αἰτωλό, ὅλοι τους συνέβαλαν παντοιοτρόπως στήν ἐπιβίωση τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Εἰδικώτερα, ὁ Πατρο-Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, ὁ Ἠλίας Μηνιάτης, ὁ Εὐγένιος Βούλγαρης, ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Ε΄, ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός, ὁ Ἅγιος Ἄνθιμος, εἶναι μερικοί μόνον - ἀπό τίς χιλιάδες ἐπωνύμων καί ἀνωνύμων - πού μέ τό ραβδί ἤ μέ τήν πέννα, μέ τήν ρομφαία τοῦ λόγου ἤ μέ τό καριοφύλι ἀνά χεῖρας, περιώδευσαν τήν σκλαβωμένη Χώρα μας, ἐδίδαξαν, ἔγραψαν καί καθαγίασαν μέ τόν θάνατό τους τό ἐθνικό τους ἔργο.

Ἰδιαιτέρως θά πρέπει νά ἐξάρουμε τήν τεράστια συμβολή γιά τήν ἐπιβίωση τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατά τήν μακραίωνη Τουρκοκρατία, τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἤτοι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τό ὁποῖο καί σήμερα γιά τόν ἴδιο σκοπό συνεχίζει τήν οἰκουμενική του παράδοση καί τό διορθόδοξο καί διαχρονικό του κύρος.

Ἡ συμμετοχή τῆς Ἐκκλησίας στήν Ἐθνεγερσία τοῦ 1821, εἶναι πολύ μεγάλη. Οἱ Ἐπίσκοποι, οἱ ἱερεῖς καί οἱ μοναχοί ἔδρασαν ὁμοθύμως.

Μεταξύ τῶν ἡρώων κληρικῶν πού ἔχυσαν τό αἷμα τους στόν Ἀγῶνα τοῦ ′21, συγκαταλέγονται ὁ ἥρωας τῆς Ἀλαμάνας Ἀθανάσιος Διάκος, ὁ Γρηγόριος Παπαφλέσσας, ὁ ἐλεύθερος πολιορκημένος τοῦ Μεσολογγίου Ἐπίσκοπος Ρωγῶν Ἰωσήφ, ὁ ὑπερασπιστής τῶν Θερμοπυλῶν Ἐπίσκοπος Σαλώνων Ἡσαΐας καί πολλοί ἄλλοι.

Μεγάλη ὑπῆρξε, ἐπίσης, ἡ συμβολή τῆς Ἐκκλησίας καί στόν Μακεδονικό Ἀγῶνα, κατά τόν ὁποῖο οἱ Ἱεράρχες τοῦ ὑποδούλου Ἑλληνισμοῦ, ἀνέπτυξαν μεγάλη ἐθνική δράση. Μεταξύ αὐτῶν διακρίθηκαν οἱ Μητροπολίτες Καστοριᾶς Γερμανός Καραβαγγέλης καί Δράμας (καί ἔπειτα Σμύρνης) Ἐθνοϊερομάρτυρας Ἅγιος Χρυσόστομος.

Ἡ συμβολή τῆς Ἐκκλησίας στόν Μακεδονικό Ἀγῶνα, εἶναι ἰσάξια μέ ἐκείνην τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 σέ προσφορά αἵματος καί σέ θυσίες τῶν κληρικῶν.

Ἀπό τά προαναφερόμενα, ἀνενδοίαστο ἐξάγεται τό συμπέρασμα, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀπολύτως συνδεδεμένη μέ τόν Ἑλληνισμό.

Πράγματι, ὅπως διδάσκει ἡ Ἱστορία, αἰῶνες τώρα, Ἐκκλησία καί Ἑλληνισμός, ἀκολουθοῦν κοινή πορεία. Ὡς ἐκ τούτου, ὀρθῶς θεωρεῖται, ὅτι ἡ Ἐκκλησία καί ὁ Ἑλληνισμός διάγουν βίον παράλληλον.

Ὡς κατακλείδα, θά πρέπει νά ἀναφέρουμε μέ τήν δέουσα ἔμφαση ὅτι, αἰῶνες τώρα Ἐκκλησία καί Ἑλληνισμός, ἀκολουθοῦν κοινή πορεία καί ὅτι ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία μᾶς προμαχεῖ πάντοτε εἰς ὅλους τούς ἀγῶνες του μέ ἑκατόμβες θυμάτων κληρικῶν παντός βαθμοῦ.

Ἑπομένως, γιά νά συνεχίσουμε νά ὑπάρχουμε ὡς Ἕλληνες, θά πρέπει νά διαφυλάξουμε ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ τήν Ὀρθοδοξία μας, καθ′ ὅσον ἡ ὀρθόδοξη χριστιανική πίστη μας, εἶναι ἡ πλέον πολύτιμη ἐθνική μας κληρονομιά. Δέν θά πρέπει δέ νά μᾶς διαφεύγη, ὅτι ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία μας, ὑπῆρξε πάντοτε - καί βεβαίως εἶναι καί σήμερα - ἡ Τροφός καί ἡ φιλόστοργη Μητέρα τοῦ περιουσίου Ἑλληνικοῦ μας Γένους καί ὅτι μόνον μέ αὐτήν ὁ Ἑλληνισμός ζῆ καί θά ζῆ αἰωνίως.



# Καθώς ὁ κόσμος καταρρέει...



Εἶναι χρόνια τώρα πού παρακολουθοῦμε ἐπιδεινούμενη δραματικά τήν κατάσταση τοῦ κόσμου. Τήν παρακολουθοῦμε μέ κομμένη τήν ἀναπνοή.

Τά αἰσθήματα ἀλληλοδιάδοχα, συχνά ἀντικρουόμενα. Ἀπό τόν ἐνθουσιασμό στό φόβο καί τήν ἀπαγοήτευση. Ἀπό τήν ἀγωνία στήν ἔκπληξη. Ἀπό τήν ἐλπίδα στήν ἀπελπισία.

Ὁ κόσμος καταρρέει. Παλαιότερα, μέχρι πρίν λίγες δεκαετίες, μέ βραδύτερο ρυθμό. Τίς τελευταῖες αὐτές δεκαετίες μέ ὁλοένα καί περισσότερο αὐξανόμενη ταχύτητα. Σήμερα πιά μέ φρενήρεις ρυθμούς καί πάταγο· ἔτσι ὅπως κατεδαφίζονται ὁλόκληροι οὐρανοξύστες μέ πυροδοτούμενα ἐκρηκτικά σέ μιά μόνο στιγμή.

Αὐτή τήν παταγώδη κατάρρευση παρακολουθοῦμε τώρα. Δέν τήν παρακολουθοῦμε ἁπλῶς τήν ὑφιστάμεθα. Εἴμαστε καί ἐμεῖς μέρος τοῦ καταρρέοντος κόσμου. Καταρρέει ὁ κόσμος μας, καταρρέει ἡ πατρίδα μας, καταρρέει ἡ κοινωνία γύρω μας, καταρρέει ἡ οἰκογένεια, παρασύρονται καί χάνονται τά παιδιά μας.

Ἡ κατάρρευση συντελεῖται κυρίως σέ θεσμικό ἐπίπεδο. Ἀλλάζουν οἱ νόμοι. Γιά πρώτη φορά στήν παγκόσμια ἱστορία νομιμοποιεῖται ἡ διαφθορά μέ ταυτόχρονο συμβιβασμό τῆς Ἐκκλησίας, πού πιέζεται ἀσφυκτικά ἀπό τούς πολιτικούς ἡγέτες -καί κυρίως τά Μέσα Μαζικῆς Ἐνημερώσεως- νά ὑποχωρεῖ καί νά προσαρμόζεται στήν ἀντιευαγγελική κοσμική νοοτροπία. Αὐτή εἶναι ἡ τραγωδία!

Ὁ κόσμος καταρρέει... Παραδόσεις αἰώνων καί χιλιετιῶν καταλύονται σέ μιά στιγμή ἀπό ἐλάχιστους ἀδιάφορους βουλευτές κάποιου θερινοῦ τμήματος τῆς βουλῆς, ἐξαπατημένους ὑπηρέτες τῶν νεοταξιτῶν ἀόρατων κυβερνητῶν τοῦ καταρρέοντος κόσμου.

Ὁ κόσμος καταρρέει παταγωδῶς... Γιατί; Ποιός τόν σπρώχνει μέ μανία στό βάραθρο; Ποιοί εἶναι αὐτοί πού σχεδιάζουν τήν κατεδάφισή του μέσα στό σκοτάδι; Γιατί τούς ἀφήνει ὁ Θεός; Εἶναι δυνατόν νά περιέρχεται ὅλος ὁ κόσμος στά αἱμοβόρα δόντια τοῦ σατανᾶ; Ποῦ βρίσκεται ἡ ἀπάντηση σέ ὅλα αὐτά τά ἐπώδυνα καί βασανιστικά ἐρωτήματα;

Ἡ κατεδάφιση ἑνός μεγάλου κτιρίου μέ ἔκρηξη εἶναι φαινόμενο ἐντυπωσιακό. Ἀλλά δέν εἶναι αὐτοσκοπός. Ἡ κατεδάφιση εἶναι πράξη δημιουργική. Στή θέση τοῦ κατεδαφισμένου κτιρίου θά ἀνεγερθεῖ καινούργιο, λαμπρότερο.

Ἔτσι θά γίνει καί μέ τόν κόσμο. Ὁ παλιός καταρρέει μέ πάταγο. Ὁ Θεός ἀφήνει τόν διάβολο νά καταστρέφει. Τόν ἀφήνει νά ὀργανώνει μέ γιγαντιαῖο ἄροτρο ὅλα τά ἔθνη καί τούς λαούς. Τόν ἀφήνει ὅμως γιατί; Ἡ ἀπάντηση εἶναι ἁπλή: Τόν ἀφήνει νά καταστρέφει, γιά νά οἰκοδομήσει πάνω στά ἐρείπια τό νέο Του κόσμο· τόν κόσμο στό ὁποῖο τό Εὐαγγέλιο θά ἐπικρατεῖ ἀπό τό ἕνα μέχρι τό ἄλλο ἄκρο τῆς γῆς καί τό φῶς τῆς Ὀρθοδοξίας θά φωτίζει ὅλα τά ἔθνη καί ὅλους τούς λαούς. Τό 20ό κεφάλαιο τοῦ ἱεροῦ βιβλίου τῆς Ἀποκαλύψεως φωτίζει δυνατά αὐτό τό μυστήριο τῆς προσωρινῆς κυριαρχίας τοῦ κακοῦ. Τό κακό προετοιμάζει τόν θρίαμβο τοῦ Εὐαγγελίου, τήν πνευματική ἀνάσταση τοῦ νεκρωμένου ἀπό τήν τωρινή πλήμμυρα τῆς ἁμαρτίας κόσμου.

Τώρα ὁ καθένας μπορεῖ νά διακρίνει καθαρότερα τό χρέος του: τό χρέος νά μένει ἀσυμβίβαστος καί τό χρέος νά δίνει τή μαρτυρία του στόν καταρρέοντα κόσμο.

Νά μένει ἀσυμβίβαστος. Αὐτό εἶναι τό βασικότερο. Τήν ὥρα πού ὅλοι πέφτουν καταγῆς προσκυνημένοι, αὐτός νά μένει ὄρθιος καί ἀσυνθηκολόγητος. Νά μήν παρασύρεται, νά μήν ἐπηρεάζεται, νά μήν κάνει συμβιβασμούς μέ τή συνείδησή του, ἀλλά νά μένει ἀκέραιος, πιστός, πολεμιστής πάνω στίς ἐπάλξεις τῆς Παραδόσεως!

Καί ταυτόχρονα νά δίνει τή μαρτυρία του. Μαρτυρία πίστεως καί ζωῆς. Μαρτυρία ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἡ μόνη ἀλήθεια, τό μοναδικό φῶς τοῦ κόσμου. Μαρτυρία ὅτι μόνο μέσα στήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία ὑπάρχει ἡ σωτηρία. Ὅτι μόνο σ' αὐτήν βρίσκει ὁ ἄνθρωπος νόημα, τή χαρά, τήν εὐτυχία. Καί ὅτι μόνο μέσα ἀπό αὐτήν πορεύεται πρός τήν αἰώνια χαρά καί δόξα τῆς εὐλογημένης Βασιλείας τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

(Ἀπό τό περιοδικό «Σωτήρ», τεῦχος 2104)

# ΟΤΑΝ Η ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΠΕΔΙΟ ΜΑΧΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Ἀρκετές φορές οἱ γονεῖς ἔχουν διαφορετικές ἰδέες καί ἀντιλήψεις γιά τήν ἀνατροφή καί τήν διαπαιδαγώγηση τῶν παιδιῶν. Οἱ διαφωνίες αὐτές συχνά καταλήγουν σέ καυγάδες γιά τό ποιός ἔχει δίκιο καί ποιός ἔχει ἄδικο. Τότε, τά παιδιά εἶναι πολύ πιθανόν νά ἀρχίσουν νά χρησιμοποιοῦν τούς γονεῖς τους, στρέφοντας τόν ἕνα ἐναντίον τοῦ ἄλλου, γιά νά πετύχουν αὐτό πού θέλουν. Ἄλλες φορές οἱ γονεῖς προσπαθοῦν νά πάρουν τό παιδί μέ τό μέρος τους, πράγμα πού μπορεῖ νά φέρει τά παιδιά σέ ἐξαιρετικά ἄβολη θέση.

Συχνά ἡ ἔριδα γιά τό μεγάλωμα τῶν παιδιῶν ἔχει ὡς πηγή τόν «πόλεμο» μεταξύ τοῦ ἴδιου τοῦ ζευγαριοῦ μέ ἀποτέλεσμα: (α) τό παιδί νά μήν μπορεῖ νά καταλάβει τί εἶναι σωστό καί τί λάθος καί νά βγάζει τελικά τό συμπέρασμα ὅτι θά πρέπει νά συμπεριφέρεται μέ δύο διαφορετικούς τρόπους, ἕναν γιά κάθε γονέα, (β) ὁ γονιός δίνει, ὡς παράδειγμα, ἕνα πρότυπο ἐριστικό καί (γ) τό παιδί φορτώνεται ἕνα αἴσθημα ἐνοχῆς καί ἀπογοήτευσης, ὄντας παρόν στή συνεχῆ διένεξη μεταξύ τῶν γονέων.

Οἱ περισσότεροι ἀπό ἐμᾶς μεγαλώσαμε μέ τό ἑξῆς πρότυπο: Ἡ μητέρα εἶναι τό πρόσωπο πού ἀγκαλιάζει τά παιδιά καί ξέρει νά ἐλίσσεται, ἐνῶ ὁ πατέρας εἶναι αὐτός πού συγκρατεῖ καί ἀποφασίζει. Ἔτσι, συμβαίνει συχνά ὁ πατέρας νά υἱοθετεῖ ἕνα περισσότερο αὐστηρό ρόλο στά βασικά θέματα, ἐνῶ ἡ μητέρα δείχνει ἀπό τήν πλευρά της τρυφερότητα καί φροντίδα. Ἀκόμη καί μέ τίς ἀλλαγές πού ἔχει ὑποστεῖ ἡ σύγχρονη ἑλληνική οἰκογένεια, ἡ διαφορά ἀνάμεσα στόν πατρικό καί τό μητρικό ρόλο παραμένει βασική. Τό πιό σημαντικό εἶναι οἱ γονεῖς νά συμφωνήσουν σέ ἕναν κοινό τρόπο διαπαιδαγώγησης, ὥστε νά μπορεῖ τό παιδί νά λαμβάνει ξεκάθαρα μηνύματα.

Δυστυχῶς, τά σχολεῖα, σήμερα, δέν προσφέρουν γνήσια ὀρθόδοξη παιδεία. Ἔτσι πρέπει, κατά κάποιο τρόπο νά γίνει τό σπίτι σχολεῖο. Ὁ ὅσιος Παΐσιος, ὁ Ἁγιορείτης, χαριτωμένα ἔλεγε: «Τά παιδιά πού ἔχουν ποτιστεῖ ἀπό μικρά στήν εὐσέβεια, μήν τά φοβᾶστε. Καί νά ξεφύγουν λίγο, λόγω ἡλικίας, λόγω πειρασμῶν, θά ἐπανέλθουν... Τά παιδιά σας νά τά μάθετε ἀπό πολύ μικρά, νά ψήνονται, νά δουλεύουν, νά γίνονται ἄντρες. Καί τά ἀγόρια καί τά κορίτσια. Καί τά κορίτσια πρέπει νά ἔχουν γενναῖο φρόνημα.»

Ὅποιος ἔχει νά κάνει μέ παιδιά, δέν μπορεῖ νά εἶναι ἄκαμπτος καί σκληρός. Πρέπει νά χαμηλώνει τούς τόνους καί νά καταφεύγει στόν Θεό πού ὅλα τά βλέπει καί ὅλα τά ἀκούει καί ὅλα τά μπορεῖ. Ἄς ἀντιμετωπίζει τά διλήμματα καί τίς δυσκολίες τῆς ἀγωγῆς μέ: Προσευχή, Ὑπομονή, Σιωπή, Ἀγάπη δίχως ὅρους καί δίχως ὅρια... Σάν τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, πού μᾶς ἀγαπάει χωρίς νά ρωτάει ἄν εἴμαστε καλοί ἤ κακοί. Σάν τήν ἀπέραντη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ...



# *ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ*
# ΑΥΤΑ ΓΕΜΙΖΟΥΝ ΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ

Μέ τόν τίτλο αὐτό, τό περιοδικό «Ζωή», σέ φῦλλο τοῦ προηγουμένου χρόνου, γράφει σχετικά γιά τήν εὐγνωμοσύνη.

Λίγες σκέψεις παραθέτω ταπεινά γιά τήν εὐγνωμοσύνη, πού συχνά τήν ξεχνᾶμε. Μεγάλη ἀρετή ἡ εὐγνωμοσύνη. Πολύ μεγάλη. Τήν ἐκφράζομε συχνά ἐμεῖς οἱ κοινοί θνητοί; Γεμίζει ἡ ψυχή ὅταν πάντοτε καί στά μικρά θέματα, γινόμαστε εὐγνώμονες; Εὐγνώμονες πρῶτα στόν Θεό πατέρα μας, στούς ἀγαπημένους μας γονεῖς, στούς δασκάλους μας, στούς καθηγητές μας, τῆς μέσης καί ἀνωτάτης ἐκπαίδευσης. Στούς κατηχητές μας, στούς ὁμαδάρχες τῶν Χριστιανικῶν Μαθητικῶν Ὁμάδων, στούς ὑπευθύνους τῶν οἰκοτροφείων, στούς ἐργάτες τῶν χριστιανικῶν φοιτητικῶν ἑνώσεων καί τούς ὑπευθύνους τῶν χριστιανικῶν ἐπιστημονικῶν ἑνώσεων. Τούς δημιουργούς τῶν χριστιανικῶν ἀδελφοτήτων, πού ἔδωσαν καί δίνουν ἀκόμη ὅλο τόν ἑαυτό τους γιά τήν διάδοση τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ σ' ὅλο τόν κόσμο, γιά τήν πνευματική ἀνασύνταξη τῆς πατρίδος μας, τήν στήριξη ἀναριθμήτων ψυχῶν στό δρόμο τῆς σωτηρίας.

Μπορεῖ κανείς νά μήν ἀναφερθῆ στούς μακαριστούς ἐργάτας τοῦ Εὐαγγελίου Γ. Βερίτη, Ἰ. Κολιτσάρα, Σ. Παπακώστα καί ἄλλους πολλούς, πού τώρα βρίσκονται πλησίον τοῦ ἀγαπημένου Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, στόν ἐν ζωῇ π. Ἠλία Μαστρογιαννόπουλο, πού ὅλοι τους τάραζαν τίς αἴθουσες τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας 45, καί τῆς ὁδοῦ Καρύτση 14, στήν Ἀθήνα καί ἄλλων κέντρων δράσεων μέ τίς εἰρηνικές εὐαγγελικές δράσεις; Πού κήρυτταν τήν ἀναμόρφωση τῆς πατρίδας μας καί τήν ἐπαναδραστηριοποίηση πολλῶν ἐργατῶν τοῦ Εὐαγγελίου;

Εὐχαριστοῦμε ὅλους τούς παραπάνω μέ πολλή ἀγάπη καί αἰώνια ἀνάμνηση. Εὐχαριστοῦμε ὅλους τούς ὑπεύθυνους τῆς χριστιανικῆς Στέγης Καλαμάτας πού βοήθησαν καί βοηθοῦν ἀκόμη τόσες χριστιανικές ψυχές μέ τίς θαυμάσιες ἐκδόσεις. Ἔτσι ὁδηγοῦν μέ τήν δύναμι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πολλές ψυχές καί πολλούς ὁδοιπόρους σ' αὐτή τήν σειόμενη γῆ στό δρόμο τῆς σωτηρίας.

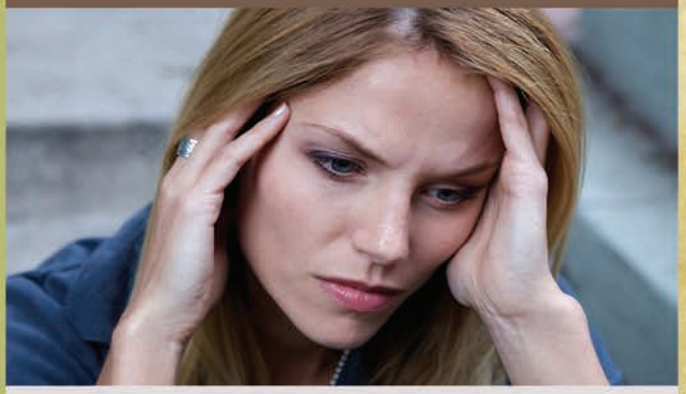
Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμά ὅλους σας. Προσευχόμαστε στόν Τριαδικό Θεό νά ἀναδείξει κι ἄλλους ἐργάτας, συνεχιστές τοῦ ἔργου σας καί τοῦ ἔργου ὅλων τῶν προσπαθειῶν τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας.

Εὐχαριστοῦμε ὅλους τούς ἐργάτας τοῦ Εὐαγγελίου, ἐμπνευστές τοῦ Νεοελληνικοῦ χριστιανικοῦ κινήματος ζῶντες καί κεκοιμημένους.

Μέ τιμή
Σταῦρος Ν. Γιαπουτζῆς
Οἰκονομολόγος, Θεσσαλονίκη



# αντιδοτο



*Ὅταν καταρρέουν ὄνειρα, προσπάθειες, κόποι καί προσδοκίες, ἰσχυρό ἀντίδοτο ἔχουμε τήν ἐλπίδα ὅτι δέν χάθηκαν ὅλα, δέν μπορεῖ, θά ξημερώσει καί γιά μᾶς. Δέ θά μᾶς ἐγκαταλείψει ὁ Πατέρας. Κι ἄν πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιᾶς θανάτου οὐ φοβηθήσομαι κακά ὅτι Σύ μετ' ἐμοῦ εἶ.*

*Ζώντας σέ ἕνα τόσο ἀσταθῆ κόσμο ὅπου τά πάντα μπορεῖ νά συμβοῦν καί κανείς δέν εἶναι σίγουρος -πιό πολύ ἀπό τίς προηγούμενες ἐποχές- τί θά ξημερώσει ἡ κάθε αὐριανή ἡμέρα, χρειάζεται ἕνα ἰσχυρό ἀντιστήριγμα γιά σθεναρή ἀντίσταση στά ὅποια χτυπήματα. Μήν ἐλπίζετε ἐπί υἱούς ἀνθρώπων, μᾶς παραγγέλλει. Ἔρχεται ὥρα πού κι αὐτή ἀκόμα ἡ παντοδυναμία τοῦ πλούτου στέκει ἀμήχανη καί ἀνίσχυρη. Ὅταν ἐρχόμαστε ἀντιμέτωποι μέ παντός εἴδους ἀρνητικές καταστάσεις, ἀκόμα καί ἄν τίποτε δέν μᾶς ἔχει πιά ἀπομείνει, ἐμεῖς μέ ἐμπιστοσύνη ἄς ἀναζητήσουμε τό χέρι Του γιά νά στηριχθοῦμε καί νά πορευτοῦμε, χωρίς νά μᾶς τρομάζουν οἱ φουρτοῦνες. Συνετοί καραβοκήρυδες μέ Ὁδηγό στό τιμόνι μας. Λυσσομανάει ὁ βοριάς δύσκολων περιστάσεων, βουνό τά προβλήματα, οἰκογενειακά, οἰκονομικά, ἐπαγγελματικά καί ἄλλα, κάπου ὅμως μέσα στήν πιστή καρδιά σιγοκαίει ἡ φλογίτσα τῆς Πίστης. Θά ξανάρθει ἡ γαλήνη. Δέν μπορεῖ, εἴμαστε παιδιά Του, δέ θά μᾶς ἀφήσει νά χαθοῦμε, ἔρμαια στό πέλαγος τῶν ἀντιξοοτήτων. Θά μᾶς σώσει!*

**Κλειώ-Σταυρούλα Κουράση**

## ΔΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

***Ὁ κ. Κλεάνθης Ἐλευθεράτος, Βάρη Ἀττικῆς 100 €, εἰς μνήμην τοῦ γυιοῦ του Νικολάου.***

***Ὁ κ. Σταῦρος Κομιώτης Καλαμάτα 50 € εἰς μνήμην τοῦ πατέρα του Χρήστου.***

***Ἡ κ. Βασιλική Κουραμπέα Καλαμάτα, 40 € εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς Γρηγορίου Κουραμπέα***

***Ὁ κ. Γεώργιος Οἰκονόμου Παπάγου, 100 € εἰς μνήμην ἰατροῦ Νικολάου Διγενῆ.***

***Ἡ κ. Εὐσταθία Στουφῆ Ἀθήνα: α) 250 € εἰς μνήμην τοῦ συζύγου της Ἀντωνίου, δικηγόρου, καί τῶν γονέων του Δημητρίου καί Γεωργίας, καί β) 50 € εἰς μνήμην τῶν γονέων της καί τῶν ἀδελφῶν της.***

## ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΑ

*Ἀπό τόν Ραδιοφωνικό Σταθμό τῆς Πειραϊκῆς Ἐκκλησίας κάθε Κυριακή στίς 2 μ.μ., παρακολουθεῖτε τήν ὁμιλία τοῦ Ἀρχιμανδρίτη π. Γεωργίου Μπίζα, ἱεροκήρυκα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας. Τό παραπάνω πρόγραμμα ἀναμεταδίδεται ἀπό τόν Ραδιοφωνικό Σταθμό τῆς «Χριστιανικῆς Στέγης Καλαμάτας», πού ἐκπέμπει στούς 102 FM.*



# «Ἰδού ἀναβαίνομεν εἰς Ἰεροσόλυμα»

Ἡ ἄνοιξη εἶναι τόσο πιό ὄμορφη καί εὐχάριστη ὅσο πιό δύσκολος καί σκληρός ὑπῆρξε ὁ χειμώνας πού προηγήθηκε. Αὐτό συμβαίνει καί στή συναισθηματική ζωή τοῦ ἀνθρώπου.

Οἱ δύο αὐτές ἀντίθετες καταστάσεις λύπης καί χαρᾶς εἶναι σύμφυτες στήν ὕπαρξη τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ λύπη καί ἡ χαρά, τό πάθος καί ἡ Ἀνάσταση!!! Ὅλα στόν κόσμο εἶναι ἀλληλένδετα καί ἀλληλοπεριχωροῦνται. Δέν μπορεῖ νά εἶναι διαφορετικά. Ἡ ζωή δέν εἶναι πάντοτε εὐθύγραμμη, ἀνέφελη, ἤρεμη καί εἰρηνική. Ὁ λόγος τοῦ Κυρίου εἶναι ἀπόλυτος καί σαφής, «ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ θλῖψιν ἔξετε...».

Τό ἕνα φέρνει ἀναπόδραστα τό ἄλλο καί ἀποτελοῦν τήν αἰτία καί τό ἀποτέλεσμα. Δέν ἔρχεται ἡ ἄνοιξη ἄν δέν ὑπάρξει ὁ χειμώνας. Δέν ἔρχεται ἡ ἀνάσταση ἄν δέν ὑπάρξει ἡ πτώση. Ἡ χαρά διαδέχεται τόν πόνο καί τή θλίψη. Αὐτό δέν τό καταλαβαίνουμε, ὄχι γιατί δέν μποροῦμε, ἀλλά γιατί δέν θέλουμε, ἐπηρεασμένοι ἀπό τόν εὐδαιμονισμό μας καί τίς ἐφήμερες χαρές καί ἀπολαύσεις.

Εἶναι στή φύση τοῦ ἄφρονος ἀνθρώπου νά θεωρεῖ ὅτι θά ζεῖ, διαρκῶς τήν πρόσκαιρη εὐτυχία του!!! «Ψυχή μου ἔχεις ἀγαθά κείμενα εἰς ἔτη πολλά!...». Πρέπει νά προλάβει νά ἀπολαύσει ὅσα τό δυνατόν περισσότερα ἀγαθά, ἀφοῦ σέ κάποια στιγμή, πού τήν θεωρεῖ πολύ, πολύ μακρινή... ὅλα θά τελειώσουν μέ τήν βιολογική λήξη του.

Ὅμως αὐτήν τήν περίοδο καί ἰδιαίτερα τήν Ἁγία καί Μεγάλη Ἑβδομάδα, παρακολουθοῦμε, ὄχι τόσο μέ τά μάτια ὅσο μέ τήν ψυχή μας μιά διαφορετική πορεία πρός τό πάθος καί τήν Ἀνάσταση τοῦ Θεανθρώπου.

Οἱ σκέψεις μας ἀλλάζουν καί τά αἰσθήματά μας διαφοροποιοῦνται ὡς πρός τό βαθύτερο νόημα τῆς ζωῆς, παρακολουθῶντας τά δρώμενα τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου μας στίς Ἐκκλησίες μας μέ τίς κατανυκτικές ἀκολουθίες καί τήν ἄφθαστη σέ κάλλος ἔκφραση καί μορφή τῆς ὑμνολογίας καί ἐκκλησιαστικῆς ποιήσεως.

Μέ ὅλα αὐτά αἰσθανόμαστε ὅτι κάτι ἀνώτερο, πνευματικότερο, οὐσιαστικότερο καί συγκλονιστικότερο ὑπάρχει στή ζωή

μας ἀπό τά ἐφήμερα, τά πεζά, τά συνηθισμένα.

Ἡ πορεία πρός τόν Γολγοθᾶ, τό πάθος καί τήν Ἀνάσταση ἐκπέμπει διαρκῶς συγκινησιακά μηνύματα στόν κόσμο, στόν καθένα ξεχωριστά, ἀρκεῖ νά ἔχουμε τά μάτια καί τήν ψυχή μας ἀνοιχτά, ἀπόμακρα ἀπό τό θόρυβο καί τίς εἰκόνες τῆς καθημερινότητας. Μηνύματα πολλά, ἐπίκαιρα, διαχρονικά γιά κάθε πρόσωπο, γιά ὅλα τά πρόσωπα ἐκπέμπονται ἀπό τήν Σταυραναστάσιμη πορεία τοῦ Θεανθρώπου.

Ἄν μείνουμε, ὅμως, μόνο στίς ἐξωτερικές εἰκόνες τῶν δρωμένων τῶν Ἁγίων Παθῶν καί δέν ἐννοήσουμε τό βαθύτερο νόημα καί τό περιεχόμενο τῶν σωτηρίων αὐτῶν μηνυμάτων, θά μείνουμε ἁπλοί καί ἀμέτοχοι θεατές τοῦ Πάθους καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Μόνο ἄν ἐννοήσουμε ὁ καθένας χωριστά ὅτι γιά μένα προσωπικά πορεύεται ὁ Ἰησοῦς πρός τό ἑκούσιο Πάθος, τόν Σταυρό καί τόν τάφο καί τό γεγονός αὐτό μέ συγκλονίσει ὁλόκληρο, μόνο τότε μποροῦμε νά γευθοῦμε καί νά συμμετάσχουμε ὁλοκληρωτικά στή χαρά τῆς Ἀναστάσεως.

Ὁ Σταυρός εἶναι προσωπικό θέμα καί σύμβολο τοῦ πάθους καί προϋπόθεση τῆς Ἀναστάσεως. Ὁ Γολγοθᾶς προηγεῖται τῆς Ἀναστάσεως. Ἄν δέν περάσεις ἀπό τό καμίνι τοῦ πάθους καί δέν ἀποκαθαρθεῖς ἀπό τίς ἀνούσιες καί ἐφήμερες προσμείξεις, δέν πρόκεται νά αἰσθανθεῖς τό μεγαλεῖο καί τήν ἀνείπωτη χαρά τῆς Ἀναστάσεως. Ἡ λύτρωση ἀπό τά πάθη συνυφαίνεται ἁρμονικά μέ τήν ὁμορφιά καί τήν μυρωμένη πνοή τῆς Ἀνοίξεως, μέσα στό περιβάλλον τῆς ὁποίας μυσταγωγεῖται καί τελεσιουργεῖται ἡ ὑπερβατή στήν ἀνθρώπινη νόηση, θυσία τοῦ Θεανθρώπου.

Ἡ Σταυρική θυσία τοῦ Χριστοῦ ἐγκαινιάζει μιά νέα ἐποχή γιά τούς πιστούς. Μέ τή θυσία τοῦ Θεανθρώπου ἔγινε κατορθωτή ἡ πολυπόθητη καταλλαγή τοῦ πεπτωκότος ἀνθρώπου μέ τό Θεό. Ἡ ὑπερτάτη καί ἅπαξ συντελεσθεῖσα θυσία τοῦ Θεανθρώπου στό Γολγοθᾶ ἐπαναλαμβάνεται ἀενάως ἔκτοτε στά Ἱερά θυσιαστήρια τῶν Ὀρθοδόξων ναῶν γιά τή σωτηρία καί τόν ἁγιασμό τῶν πιστῶν.

Διά τῆς θυσίας τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ μας συνήφθη ἡ νέα διαθήκη μεταξύ Θεοῦ καί ἀνθρώπου· ἐνώθηκαν «τά πρίν διεστῶτα...».

Θέλουμε νά νοιώσουμε αὐτήν τήν καταλλαγή μεταξύ ἀνθρώπου καί Θεοῦ; Ἄς ἀνεβοῦμε μαζί μέ τόν Ἰησοῦ στά Ἱεροσόλυμα καί στόν νοητό Γολγοθᾶ καί «ἄς συσταυρωθοῦμε Αὐτῷ ταῖς τοῦ βίου ἡδοναῖς».

Μή μείνουμε «μακρόθεν ἱστάμενοι καί θερμαινόμενοι» ἀλλά νά συμμετάσχουμε μέ ὅλο μας τό εἶναι στό θεῖο Δρᾶμα πού θά τό δοῦμε νά ἐκτυλίσσεται ὅλες αὐτές τίς ἅγιες ἡμέρες μέ ἰδιαίτερη συναισθηματική λατρευτική φόρτιση.

Μέ τό πάθος τοῦ Κυρίου συντελέστηκε ἡ ἀπολύτρωση καί ἄνοιξε διάπλατα ὁ δρόμος πρός τήν αἰωνιότητα μέ τήν Ἀνάστασή Του. Γι' αὐτό μαζί μέ τόν ποιητή ἄς ἀναφωνήσουμε «πλάκες πού στέκατε βαριές στά μνήματα και τίς καρδιές σᾶς ἔσπασε ὁ Χριστός μας».

*Γεώργιος Θ. Καζᾶς*
*π. Γυμνασιάρχης*

# Γιά τό κράτος



Ἐπιμέλεια:
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι.
ΑΝΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ



α. «Ἀπόδοτε οὖν τά Καίσαρος Καίσαρι καί τά τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ».

(Δῶστε στόν Καίσαρα ὅ,τι τοῦ ἀνήκει καί στόν Θεό ὅ,τι ἀνήκει στόν Θεό).

*Ματθ. κβ΄ 21*

β. Νά ἀποδίδετε σέ ὅλους ὅ,τι τούς ὀφείλετε: τόν φόρο καί τόν δασμό σ' ὅποιον ὀφείλετε φόρο καί δασμό, τόν σεβασμό καί τήν τιμή σ' ὅποιον ὀφείλετε σεβασμό καί τιμή.

*Ρωμ. ιγ΄ 7*

γ. Νά ὑπακούετε σέ κάθε ἀνθρώπινη ἐξουσία, γιά χάρη τοῦ Κυρίου, εἴτε εἶναι αὐτοκράτορας, ἐπειδή εἶναι ὁ ἀνώτατος ἄρχοντας, εἴτε οἱ τοπικοί διοικητές.

*Α΄Πέτρ. β΄ 13-14*

δ. Ὅταν δεῖτε συμφορές στήν Ἑλλάδα, τό κράτος νά βγάζει παλαβούς νόμους καί νά ὑπάρχει γενική ἀστάθεια, μή φοβηθεῖτε, θά βοηθήσει ὁ Θεός. (Εἰπώθηκε τό 1981).

*Γέροντος Παϊσίου, Λόγοι Στ΄, σ. 32*

ε. Μιά κυβέρνηση, ὅσο κακή καί ἄν εἶναι, δέν εἶναι ποτέ χειρότερη ἀπό τήν ἀναρχία.

*Αἴσωπος*

στ. Ἐκεῖνο τό κράτος πηγαίνει μπροστά ὅπου, ἐνῶ ὅλα τ' ἄλλα νομίζονται ἴσα, ἡ ἀρετή θεωρεῖται σάν τό ἄριστο καί ἡ κακία σάν τό χείριστο.

*Περίανδρος*

ζ. Ποιά πολιτεία εἶναι καλύτερη; Αὐτή στήν ὁποία ὅλοι φοβοῦνται τόν νόμο σάν τύραννο.

*Βίας*

η. Σέ μιά χώρα πού κυβερνᾶται καλά, ἡ φτώχεια εἶναι ντροπή. Σέ μιά χώρα πού κυβερνᾶται ἄσχημα, ὁ πλοῦτος εἶναι ντροπή.

*Κομφούκιος*

θ. Ποτέ δέν στέκεται ὄρθιο ἕνα κράτος, ὅπου τό δίκαιο καί οἱ συνετοί τρόποι διαβίωσης καταπατοῦνται.

*Σοφοκλῆς*

ι. Ὅταν οἱ πολίτες ὑπακούουν στούς νόμους, τό κράτος εὐημερεῖ καί δυναμώνει.

*Σωκράτης*

ια. Ὅταν ἐκλέγουν τούς ἄρχοντες φατρίες, τότε τό κράτος λειτουργεῖ χωρίς νόμους.

*Σωκράτης*

ιβ. Ἔχω τή γνώμη ὅτι ἕνα κράτος, μία πολιτεία, ὠφελεῖ πιό πολύ τούς πολίτες, ὅταν ἀκμάζει καί προοδεύει σάν σύνολο, παρά ὅταν εὐτυχοῦν μεμονωμένα ἄτομα, δυστυχεῖ ὅμως ἡ ἴδια ὡς σύνολο.

*Θουκυδίδης, Περικλέους Ἐπιτάφιος*

ιγ. Μόνο τό κράτος πού ἔχει δύναμη ἴση πρός τά γειτονικά του κράτη, μπορεῖ νά παραμείνει ὁριστικά ἐλεύθερο.

*Θουκυδίδης*

ιδ. Ἡ πολιτεία ἔχει συσταθεῖ σάν ἀπεικόνιση τοῦ τελειοτάτου βίου.

*Πλάτωνος Νόμοι 817*

ιε. Οἱ ἄνδρες συγκροτοῦν τήν πόλη καί ὄχι τά τείχη, οὔτε τά πολεμικά καράβια, ὅταν εἶναι ἄδεια ἀπό ἄνδρες.

*Θουκυδίδης Ζ΄, 77*

ιστ. Αὐτό πού συγκρατεῖ τά κράτη τῶν ἀνθρώπων εἶναι τοῦτο: ὅταν δηλαδή κανείς ἐξασφαλίζει τήν τήρηση τῶν νόμων.

*Εὐρυπίδης, Ἱκέτιδες 312*

ιζ. Νά μή σκέπτεσαι γιά τήν πολιτεία σάν νά εἶναι κάτι ξένο, ἀλλά σάν νά εἶναι κάτι δικό σου.

*Δημοσθένης*

ιη. Ἄν καταργηθοῦν οἱ νόμοι καί καθένας κάνει ὅ,τι θέλει, ὄχι μόνο τά κράτος καταλύεται, ἀλλά καί οἱ ἄνθρωποι δέν θά εἶναι διαφορετικοί ἀπό τά ζῶα στήν ζούγκλα.

*Δημοσθένης*

ιθ. Ὅσο περισσότερο διεφθαρμένη εἶναι μιά χώρα, τόσο περισσότερο οἱ νόμοι.

*Τάκιτος*

κ. Οἱ ὑπερβολικοί ἀνταγωνισμοί φέρνουν ὀλέθριες συνέπειες γιά τά κράτη καί τά ὁδηγοῦν μπροστά σέ μεγάλους κινδύνους.

*Πλούταρχος*

κα. Τό κράτος εἶναι μιά μεγάλη μηχανή πού κινεῖται πολύ ἀργά.

*Ρογῆρος Βάκων*

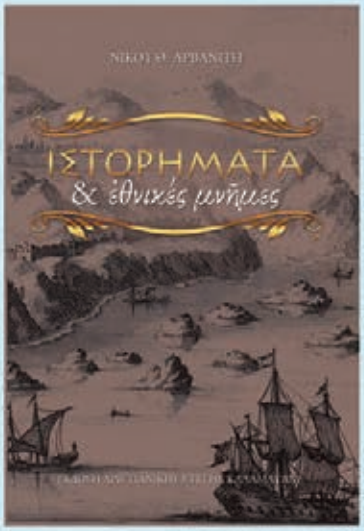
κβ. Ἕνα κράτος κινδυνεύει περισσότερο ἀπό τούς πολίτες του, ὅταν δέν πειθαρχοῦν, παρά ἀπό τούς ἐχθρούς του.

*Σπινόζα*

κγ. Ἄν θέλετε νά ἔχετε κράτος ἰσχυρό καί ἔνδοξο, ἀγαπῆστε τήν πατρίδα.

*Καποδίστριας*

## ΜΟΛΙΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ




Ἀπό τίς Ἐκδόσεις τῆς «Χριστιανικῆς Στέγης Καλαμάτας» (Βασ. Γεωργίου Α΄ 5 24100 Καλαμάτα, τηλ. 27210 23176), μόλις κυκλοφόρησε τό βιβλίο:

**«ΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΕΣ ΜΝΗΜΕΣ»**

Περιέχει 4 ὡραιότατα συναρπαστικά διηγήματα, ἀπό τά χρόνια τῆς Τουρκικῆς σκλαβιᾶς, γραμμένα ἀπό τόν Λογοτέχνη-Κριτικό κ. Νίκο Θ. Ἀρβανίτη, διαβάζονται πολύ εὐχάριστα καί εἶναι ἐπίκαιρα τόν μήνα αὐτό, κατά τόν ὁποῖο γιορτάζουμε τήν ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλάδος ἀπό τόν Τουρκικό ζυγό. Σχ. 14Χ20. Σελ. 84.



# τοῦ Τύπου Ἐρεθίσματα



***«Ἡ θηριώδης προεκλογική ἐκστρατεία, ἡ χυδαιότητα πού ἐκπορεύεται ἀπό ὅλες τίς πλευρές ἔχουν ὑπονομεύσει ἤδη τήν σοβαρῶς νοσοῦσα οἰκονομία πρίν κἄν στηθοῦν οἱ κάλπες»*** (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 18-1-15).

Ἡ σοβαρή πνευματική νόσος μας ἐκδηλώνεται σέ ὅλους τούς τομεῖς τῆς δημόσιας καί ἰδιωτικῆς ζωῆς. Νά μποῦμε ἐπειγόντως στήν ἐντατική τοῦ νοσοκομείου ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

***«Ἀπίστευτες ὑποχωρήσεις τῆς Ἑλληνικῆς πλευρᾶς στό θέμα τοῦ φυσικοῦ ἀερίου τῆς Κύπρου»*** (ΤΟ ΠΑΡΟΝ 18-1-15).

Ἀκόμη δέν ἀντιληφθήκαμε ὅτι οἱ ὑποχωρήσεις μας διεγείρουν τήν βουλιμία τῆς Ἄγκυρας;

***«...οἱ ἐξαγγελίες παροχῶν ἔνθεν κακεῖθεν φαντάζουν ἀπό τώρα ἀνεδαφικές»*** (ΤΑ ΝΕΑ 19-1-15).

Ἡ γνωστή ψηφοφορία τῶν Ἑλλήνων πολιτικῶν σέ ἔξαρση!

***«Βραβεύθηκαν οἱ 60 ἐθνικοί πρωταθλητές τοῦ ἐπιχειρεῖν»*** (ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ 20-1-15).

Αὐτό εἶναι φῶς στό σκοτεινό τοῦνελ πού διανύουμε καί ὄχι τά χωρίς ἀντίκρυσμα λόγια τῶν ἑκάστοτε κυβερνώντων.

***«Ἓξι ἑκατομμύρια εὐρώ στά κόμματα»*** (ΕΣΤΙΑ 21-1-15).

***«Λεφτά ὑπάρχουν» (!),*** γιατί νά μή γίνονται συχνά βουλευτικές ἐκλογές; Οἱ πρόωρες ἔχουν γίνει μόνιμο φαινόμενο.

***«Ἀστακός ἡ Γαλλία. Τριετές πρόγραμμα μέτρων κατά τῆς τρομοκρατίας κόστους 735 ἑκατομμυρίων εὐρώ»*** (Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ 22-1-15).

Μάταιες ἐνέργειες. Ἐπιστροφή στίς πνευματικές ἀξίες, στίς ἠθικές ἀρχές ὅλων, ἀτόμων, κοινωνιῶν, ἡγετῶν ἡ μόνη λύση.

***«Ἡ ἁγιοκατάταξις τοῦ Ἁγιορείτου Γέροντος Παϊσίου ἀναπτερώνει τάς ἐλπίδας τοῦ λαοῦ μας»*** (ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΤΥΠΟΣ 23-1-15).

Τό ἦθος καί ὁ λόγος του ἄς ἐμπνέουν πολλούς.

***«Μηνύματα ὑπέρ τῶν μεταρρυθμίσεων»*** (ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ 24-1-15).

Ἀπό τά ξένα κέντρα ἐξουσίας πού ὑπαγορεύουν τήν πολιτική τους στήν πατρίδα μας μέσω τῶν ἐδῶ ὀργάνων τους -κυβερνητῶν μας.

***«Φοβοῦ τά ἄδεια ταμεῖα»*** (Η ΒΡΑΔΥΝΗ 25-1-15).

Μά, δέν ἔχουμε πρωτογενές πλεόνασμα;

***«Παγιδευμένοι μεταξύ δύο λαϊκισμῶν»*** (ΤΟ ΒΗΜΑ 25-1-15).

Οἱ πολίτες, ψηφοφόροι. Πάλι μεταξύ Σκύλλας καί Χάρυβδης. Οἱ περισσότεροι χωρίς τήν κατάλληλη πυξίδα.

***«Κυρίαρχος ὁ θυμός καί ἡ ἐλπίδα στούς ψηφοφόρους»*** (ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ τῆς Δευτέρας 26-1-15).

Δυστυχῶς τό συναίσθημα ἀντί τῆς λογικῆς διέπει ἀποφάσεις, ἐπιλογές σέ τόσα σοβαρά θέματα.

***«Πρωθυπουργός ὁ Ἀλέξης Τσίπρας μέ πολιτικό ὅρκο»*** (Η ΑΥΓΗ 27-1-15).

Δικαίωμά του νά πιστεύει ἤ νά μήν πιστεύει. Κανένας δέν ἔχει τό δικαίωμα νά ἐπιβάλει τό δικό του πιστεύω στούς ἄλλους.

***«Ἡ ἀγορά ἀναμένει τό στίγμα τῆς νέας κυβέρνησης»*** (ΗΜΕΡΗΣΙΑ 28-1-15).

Δέν ἔχει δοθεῖ προεκλογικά;

***«Δέν ἔχουν δικαίωμα νά ἀποτύχουν»*** (ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ 29-1-15).

Ἡ νέα κυβέρνηση. Ἐξαρτᾶται τί θεωρεῖται ἐπιτυχία. Ποιούς σκοπούς καί ποιά μέσα ἐξέθεσε, ὑποσχέθηκε προεκλογικά στό λαό;

**Μ. ΠΟΛΙΤΗΣ**



# «ΕΡΡΙΚΟΣ Ε΄»

Τό ἱστορικό αὐτό ἔργο τοῦ Σαίξπηρ (1564-1616) παίζεται στό Θέατρο ΑΒΑΤΟΝ σέ σκηνοθεσία Βαγγέλη Ἰεζεκιήλ Παπᾶ.

Ἡ ὑπόθεση τοῦ ἔργου ἐκτυλίσσεται στήν Ἀγγλία καί τήν Γαλλία. Καλύπτει μία περίοδο τοῦ Ἑκατονταετοῦς Πολέμου (1337-1453) πού διεξῆγαν Ἄγγλοι βασιλεῖς (Ριχάρδος Β΄, Ἑρρῖκος Δ΄, Ἑρρῖκος Ε΄ καί Ἑρρῖκος ΣΤ΄) στά ἐδάφη τῆς Γαλλίας. Ὑπῆρξαν καί διαλείμματα. Ὁ Ἑρρῖκος Ε΄ μεγαλύτερος γιός τοῦ Ἑρρίκου Δ΄ δέν ἐφοίτησε σέ κολλέγιο οὔτε διδάχθηκε πολιτική καί κυβερνητική στή Βασιλική αὐλή. Πέρασε τά νεανικά του χρόνια μέ τρέλλες στήν χειρότερη πιάτσα τοῦ ἀνατολικοῦ Λονδίνου. Ὡς βασιλέας παρουσίασε μιάν ἐκπληκτική μεταστροφή καθώς ἀποδείχθηκε ὑπεύθυνος ἄρχοντας.

Στό νεκρικό κρεβάτι τοῦ πατέρα του πῆρε τήν συμβουλή του: «νά στρέφει τούς θερμόαιμους εὐγενεῖς σέ ἀνταγωισμούς στό ἐξωτερικό». Ἀνῆλθε στό θρόνο τό 1413. Ἡ Ἀγγλία ταράσσεται ἀπό τίς διενέξεις τῶν εὐγενῶν. Στό ἔργο ἔχουμε τήν σύλληψη τριῶν εὐγενῶν γιά προδοσία. Στή δεύτερη πράξη ὁ δραματουργός σκιαγραφεῖ τόν ὑπόκοσμο τοῦ Λονδίνου, τούς προηγούμενους συντρόφους τοῦ πρίγκηπα. Συμμετέχουν στήν ἐκστρατεία τῶν Ἄγγλων στή Γαλλία πού ἐπιχειρεῖ ὁ Ἑρρῖκος τό 1415. Καταλαμβάνει τήν Νορμανδία. Σκηνές ἀπό τήν πολιορκία τῆς πόλεως Ἀλφρέρ. Γαλλικό στρατόπεδο στό Ἀζινκούρ, ἀγγλικό στρατόπεδο στό Ἀζινκούρ. Νίκη τῶν Ἄγγλων στό Ἀζινκούρ τό 1415. Τό 1420 ἐπιτυγχάνει ἀπό τόν βασιλέα τῆς Γαλλίας Κάρολο ΣΤ΄ τόν τίτλο τοῦ ἀντιβασιλέως καί τό δικαίωμα τοῦ κληρονόμου τοῦ θρόνου. Στό ἔργο παρουσιάζεται καί ἡ προσπάθεια τοῦ Ἑρρίκου νά κερδίσει τήν καρδιά τῆς βασιλοπούλας Κατερίνας πού τήν κάνει βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας.

Μέ τίς ἐνέργειες καί τήν γλῶσσα τῶν μή «εὐγενῶν» προσώπων καθώς καί μέ τόν πνευματώδη λόγο τῶν «εὐγενῶν» ὁ ποιητής ἐξασφαλίζει τήν ἀνάλαφρη διάσταση τοῦ ἔργου (γέλιο, θυμηδία). Τό ἔργο θέτει ἕνα πλῆθος θεμάτων πολιτικῆς καί ἠθικῆς φύσεως. Παρουσιάζοντας τόν βασιλέα Ἑρρῖκο γενναῖο πολεμιστή, ἱκανό κυβερνήτη, ὁ ποιητής ἐνισχύει τήν φιλοπατρία τῶν συμπατριωτῶν του. Ἄν ὁ πόλεμος ἐκεῖνος εἶχε τόσες κακές συνέπειες γιά ἀνθρώπους καί ἀγαθά, εἶχε ἕνα ἑνοποιητικό ἀποτέλεσμα γιά τόν λαό τῆς Ἀγγλίας. Καί ἡ χώρα ἀναβαθμίζεται στήν εὐρωπαϊκή γεωπολιτική σκηνή. Τό κέντρο βάρους ἔχει ἤδη μετατοπιστεῖ ἀπό τήν Μεσόγειο. Μέ τήν εὐρύτατη γκάμα χαρακτήρων προσφέρει στήν παρατήρησή μας συμπεριφορές, κίνητρα, ἀρνητικά καί θετικά στοιχεῖα τῆς ἀνθρώπινης φύσεως.

ΝΙΚΟΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

# Κουβεντιάζοντας....



*Ἀγαπητοί μας Συνδρομητές,*

*Ἔγιναν οἱ ἐκλογές καί σχηματίστηκε ἡ νέα κυβέρνηση τῆς πατρίδος μας.*

*Μέ τήν βοήθεια τῆς τηλεόρασης γίναμε καί ἐμεῖς μάρτυρες τῆς τελετῆς τῆς ὁρκωμοσίας τοῦ πρωθυπουργοῦ καί τῶν νέων ὑπουργῶν, στό Προεδρικό Μέγαρο. Ἡ τελετή αὐτή ἦταν διαφορετική ἀπό ἄλλες ἀντίστοιχες ὁρκωμοσίες. Ἡ διαφορά ἦταν στό ὅτι τόσον ὁ νέος πρωθυπουργός ὅσον καί οἱ περισσότεροι ἀπό τούς ὑπουργούς του, δέν ὁρκίστηκαν στό Εὐαγγέλιο, ἀλλά στή συνείδησή τους.*

*Τό γεγονός αὐτό προκάλεσε διάφορες ἀντιδράσεις, σχεδόν, στό σύνολο τοῦ λαοῦ.*

*Καί ἐμεῖς ἀντιδράσαμε θετικά καί ἀρνητικά.*

*Καί ἐμεῖς συμφωνοῦμε ὅτι πρέπει νά καταργηθεῖ ὁ θρησκευτικός ὅρκος. Ἐκτός ἀπό τό ὅτι ἀπαγορεύεται ἀπό τό Εὐαγγέλιο, δέν ἔχει κανένα νόημα καί εἶναι μᾶλλον βλασφημία νά ὁρκίζονται στό Εὐαγγέλιο ἄνθρωποι πού ἔχουν καθαρά δηλώσει ὅτι δέν πιστεύουν στή χριστιανική θρησκεία.*

*Ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος εἶναι καί ὁ κ. Τσίπρας.*

*Πιστός στίς πεποιθήσεις του, ζήτησε καί ὁρκίστηκε στή συνείδησή του.*

*Αὐτό ἦταν γνωστό ὅτι θά γίνει πρίν ἀπό τήν ὁρκωμοσία. Αὐτό τό γνωρίζαμε ὅλοι, ἐκτός ἀπό ὅτι φάνηκε δέν τό πῆρε εἴδηση ἡ Ἐκκλησία μας, ἡ ὁποία, ἀντί νά ἀντιδράσει ἔγκαιρα καί νά μή συμμετάσχει σέ αὐτή τή παρωδία, ἔστειλε ἕνα Ἐπίσκοπο μέ ἕνα ἱερέα καί δύο διακόνους νά ὁρκίσουν τούς ἐλάχιστους ὑπουργούς πού δέχθηκαν νά ὁρκιστοῦν στό Εὐαγγέλιο καί στή συνέχεια νά κάθεται στή γωνία ὁ Ἐπίσκοπος καί νά ἀπολαμβάνει τήν πολιτική ὁρκωμοσία τῆς πληθώρας τῶν ὑπολοίπων ὑπουργῶν! Οἰκτρό θέαμα τῆς Ἐκκλησίας μας.*

*Δυστυχῶς, τῆς δόθηκε εὐκαιρία νά ἀναδείξει τήν ἀξία της καί τήν ἔχασε. Ἕνας νεαρός ἄθεος τήν ξευτέλισε. Κρίμα.*

*Τό ἴδιο θέμα εἴδαμε καί στήν ὁρκωμοσία τῶν βουλευτῶν μας.*

*Ἔγκαιρα ἔπρεπε νά εἶχε ἀντιδράσει ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἀφοῦ ἤξερε τό τί θά συμβεῖ καί νά εἶχε καταργήσει αὐτή πρῶτα τόν θρησκευτικό ὅρκο, ὥστε νά προλάβει νά μή δοῦμε αὐτό τό ἀξιοθρήνητο θέαμα, πού ὅλους μας πλήγωσε.*

*Ἄραγε θά γίνει τό πάθημα αὐτό μάθημα ἤ θά ἐξακολουθοῦν νά ζοῦν στόν δικό τους κόσμο οἱ Ἀρχιερεῖς μας, ἀπολαμβάνοντας τά ἀγαθά τους;*

*Ἄραγε θά πάρουν εἴδηση οἱ Ἀρχιερεῖς μας ὅτι ἔρχονται δύελλες πού θά ἀλλάξουν τά πάντα πρός τό χειρότερο καί ὅτι πρέπει ἔγκαιρα νά ἑτοιμάσουν τό λαό τοῦ Θεοῦ γιά τήν σωστή ἀντιμετώπισή τους;*

*Γιά νά καταλάβετε καλύτερα πρός τά ποῦ πηγαίνει ὁ κόσμος καί ποιές εἶναι οἱ εὐθύνες τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας μας καί οἱ δικές μας, διαβάστε μέ προσοχή τό κύριο ἄρθρο τοῦ περιοδικοῦ «Ο ΣΩΤΗΡ» πού ἀναδημοσιεύουμε σέ αὐτό τό τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ μας.*

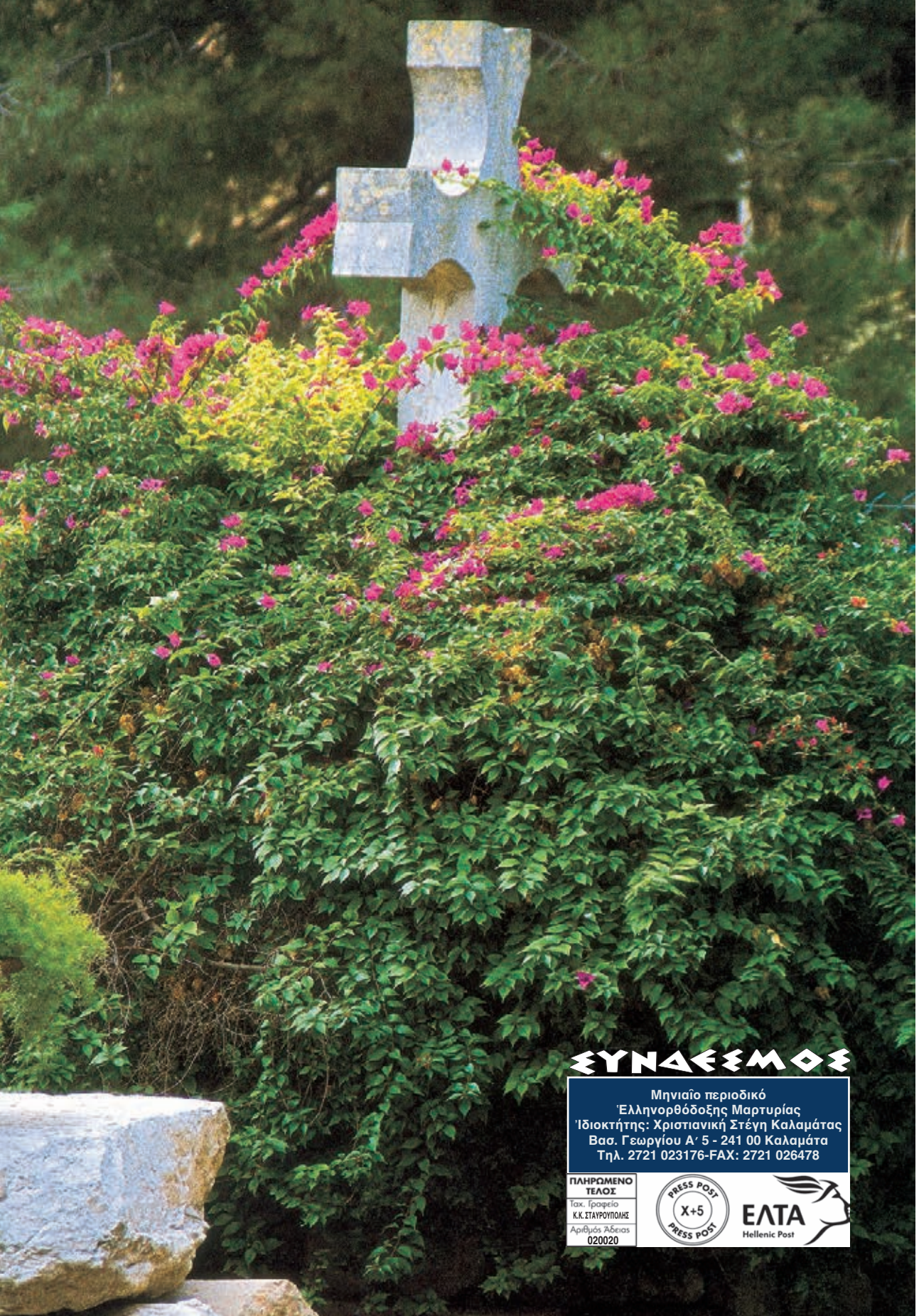
# Μέ τόν φακό τοῦ Συνδέσμου

## Γιά νά γνωρίσουμε τήν Καλαμάτα



ΤΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ





# ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

Μηνιαῖο περιοδικό
Ἑλληνορθόδοξης Μαρτυρίας
Ἰδιοκτήτης: Χριστιανική Στέγη Καλαμάτας
Βασ. Γεωργίου Α΄ 5 - 241 00 Καλαμάτα
Τηλ. 2721 023176-FAX: 2721 026478

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
Κ.Κ. ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ
Αριθμός Άδειας
020020

PRESS POST X+5 PRESS POST

ΕΛΤΑ Hellenic Post